

Bursa Arkeoloji Müzesindeki I. Alaaddin Keykubad'ın Sultanlık Dönemi Sikkeleri

Sultanate Period Coins of Ala ad-Din Kay-Qubad I in Bursa Archaeological Museum

Abdül Halim Varol¹

ÖZ

I. Alaaddin Keykubad, başarılı siyasi ve askeri hamlelerini ticaret alanındaki faaliyetlerle destekleyerek devletin en parlak dönemini yaşamasını sağlamıştır. Ticari anlaşmaların yanı sıra ticaret yollarına ve limanlara verilen önem ekonomik başarının temelini oluşturmuştur. Yaşanan bu gelişmelerin izleri sanat alanında da yansımıştır. Çalışmamız kapsamında Bursa Arkeoloji Müzesi envanterine kayıtlı I. Alaaddin Keykubad'ın sultanlık yıllarına ait sikkeler incelenmiştir. Bu doğrultuda 220 sikke tespit edilmiş, bunlardan 72'si katalogta mükerrer örnekler çıkarılarak tanıtılmıştır. Sikkeler kendi içinde değerlendirildikten sonra süslemeleri itibarıyla Türk devletleri tarafından bastırılan sikkelerle ve farklı örneklerle karşılaştırılarak Türk sanatındaki yeri ve önemi belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda en erken tarihli sikkeler H. 616 (M.1219-1220), en geç tarihli H. 633 (M.1235-1236) yıllarına aittir. Tamamı darp tekniği ile üretilen sikkelerde gümüş ve bakır malzeme kullanılmıştır. Gümüş malzemeli çöğünluktur. Gümüş sikkelerin ortalama çapı 23,28 mm, ağırlığı ise 2,89 g'dır. Bakır sikkelerin ise ortalama çapı 22,56 mm, ağırlığı 3,25 g'dır. Sikkeler ağırlıklı olarak Sivas ve Konya şehirlerinde basılmıştır. Sikke yüzeyinde yer alan yazılarda kufi ve Selçuklu sülüsü hatları kullanılmıştır. Süsleme unsurları bitkisel ve geometrik olarak sınıflandırılmakla birlikte geometrik motifler diğerlerine göre daha sık tercih edilmiştir. Bunlardan inci dizisi ve yıldız motifleri en çok kullanılanlardır.

Anahtar kelimeler: Anadolu Selçuklu sanatı, I. Alaaddin Keykubad, Bursa Arkeoloji Müzesi, sikke, nümismatik

ABSTRACT

Ala ad-Din Kay-Qubad I supported his successful political and military moves with activities in the field of trade and ensured that the state lived its brightest period. In our study, coins from belonging to the sultanate of Ala ad-Din Kay-Qubad I registered in the inventory of the Bursa Archaeology Museum were analysed. Accordingly, 220 coins were identified, 72 of which were introduced by excluding repeated examples from the catalogue. After evaluating the works within themselves, the importance of the works in Turkish art was determined by comparing them with examples of different materials in terms of their ornaments and coins minted by other states. In this context, the earliest works are 616 AH (1219-1220 AD), while the latest are dated 633 AH (1235-1236 AD).

¹Bartın Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü, Bartın, Türkiye

ORCID: A.H.V. 0000-0002-4146-6603

Sorumlu yazar/Corresponding author:

Abdül Halim Varol,
Bartın Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi,
Sanat Tarihi Bölümü, Bartın, Türkiye
E-posta: a.halimvarol@gmail.com

Başvuru/Submitted: 04.10.2023

Revizyon Talebi/Revision Requested: 08.03.2024

Son Revizyon/Last Revision Received: 07.05.2024

Kabul/Accepted: 18.05.2024

Online Yayın/Published Online: 24.06.2024

Atıf/Citation: Varol, Abdül Halim. "Sultanate Period Coins of Ala ad-Din Kay-Qubad I in Bursa Archaeological Museum". *Sanat Tarihi Yıllığı - Journal of Art History* 33(2024), 303-365.
<https://doi.org/10.26650/sty.2024.1371380>

Silver and copper materials were used in coins, all of which were produced using the forging technique. The average diameter of the silver coins is 23.28 mm, and their weight is 2.89 g. The average diameter of copper coins is 22.56 mm and their weight is 3.25 g. The coins were minted mainly in the cities of Sivas and Konya. Although ornamental elements are classified as floral and geometric, geometric motifs are preferred more frequently than other motifs.

Keywords: Anatolian Seljuk art, Ala ad-Din Kay-Qubad I, Bursa Archaeology Museum, coins, numismatics

EXTENDED ABSTRACT

Born as one of the three sons of Ghiyath al-Din Kay-Khusraw I, Ala ad-Din Kay-Qubad I became the Malik of Tokat in 601 (1205 A.D.) after his father had become sultan, and was declared ruler in 616 (1220 A.D.) upon the death of his brother Izz al-Din Kay-Qawus I. After ascending to the throne, he endeavoured to take measures against the Mongol danger and organised expeditions against some principalities to ensure Anatolian Turkish unity. Ala ad-Din Kay-Qubad I, who attached importance to commercial relations in addition to his successful politics, reinforced commercial moves with the caravanserais he built in Anatolia.

In this study, coins belonging to the sultanate period of Ala ad-Din Kay-Qubad I, now registered in the inventory of the Bursa Archaeology Museum, were analysed within the scope of our study. In the inventory, 220 coins were identified, 72 of which were introduced by excluding repetitive ones from the catalogue. Most of the works, all of which were produced using the forging technique, are in good condition today. The earliest works are 616 AH (1219-1220 AD), while the latest are dated 633 AH (1235-1236 AD). Most of the examples dated 617 AH (1220-1221 AD) have reached the present day. The names of the caliphs of the period, most notably en-Nâsir-Lidîmillâh, ez-Zahir-Biamrillah, and al-Mustansir-Billah, are mentioned in the lines of the inscription. Silver and copper materials were used in the coins, all of which were produced using the forging technique. The average diameter of the silver coins is 23,28 mm and the average weight is 2,89 g. The average diameter of the copper coins is 22,56 mm and the average weight is 3,25 g. Sivas, Konya, Kayseri, Bilveran, and Kayseri were the centres of minting. Of these, most coins were minted in Sivas.

Floral and geometric ornaments are seen on the coins. The rumi, the only element of floral ornamentation seen on the artefacts, is a motif that originated in Central Asia and developed under the influence of the animal style. The motif took on a style closer to stylised animal figures with the Anatolian Seljuks. Its widespread use in coins and other works of Turkish art is also seen in Anatolian Seljuk art. The motif appears in three different types in the studies we examined. Some examples of the group we named the third type appear as a stylised interpretation of the dragon motif. These examples, reminiscent of a dragon with a curved body and an open mouth at the top, show the origin of the motif and the change it underwent towards a stylised animal figure with the Anatolian Seljuks. Geometric ornamental elements constitute the most preferred group of elements in the works. Among these, the pearl string kerb is the most frequently used. Other geometric ornamentation elements include knots, three spots, stars, circles, pearl strings and kerbs with flat surfaces.

Seljuk thuluth and kufic calligraphy were mostly used in the inscription lines. While Seljuk thuluth is seen in a several dates, it is noteworthy that the use of kufic calligraphy began after 1226 AD (623 AH) with Caliph al-Mustansir-Billah. In the arrangement of the inscriptions, horizontal main text in the centre on both sides and a peripheral text around it.

The coins minted by Ala ad-Din Kay-Qubad I, one of the most important sultans of the Anatolian Seljuk State, are remarkable for their rich ornamental elements and for providing information about the history and economy of the period. Among these that bear direct traces of the Central Asian animal style, the widespread use of the rumi motif is important. In addition, the use of ornamental elements such as three spots, stars, string of pearls, and knots seen in these works is important in terms of containing the elements that were widely preferred in the decorative arts of the period. The coins of the period of Alaaddin I not only bear direct traces of the artistic understanding that preceded it but also stand out as an important group in terms of their influence on the process that continued after them.

1. Giriş

I. Alaaddin Keykubad I. Gıyaseddin Keyhüsrev'in üç oğlundan biri olarak, doğum tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte, M.1190 (H.586) tarihinde doğduğu tahmin edilmektedir. Çocukluk yılları babası ile sürgünde geçen I. Alaaddin Keykubad M.1205'te (H.601) babasının sultan olması üzerine Tokat Melik'i olarak tayin edilmiştir¹. I. Gıyaseddin Keyhüsrev'in Alaşehir'de Theodoros Laskaris ile yaptığı savaşta 1211'de ölmesi üzerine devlet erkanı kardeşi I. İzzeddin Keykavus'u tahta geçirmiştir. I. İzzeddin Keykavus'un ölümü üzerine M.1220'de (H.616) hapisten çıkarılarak Sivas'ta hükümdar ilan edilmiştir².

I. Alaaddin Keykubad, başarılı politik ve askeri hamlelerini ekonomi alanındaki faaliyetlerle destekleyerek Anadolu Selçuklu Devletinin en parlak dönemini yaşamasını sağlamıştır. Yapılan ticari anlaşmalarının yanı sıra ticaret yollarına, limanlara ve kervansaraylara verilen önem ekonomik başarının temelini oluşturmuştur. Yaşanan ekonomik gelişmelerin sanata yansımaları, I. Alaaddin Keykubad dönemi sikkelerinin malzeme ve süsleme açısından Türk sanatında önemli bir grup olarak konumlanmasında etkili olmuştur.

Meliklik yıllarından itibaren sikke bastırıldığı bilinen³ I. Alaaddin Keykubad, sultanlık döneminde bastırıldığı "Sikke-i alâ" veya "sikke-i Keykubâd" adları ile anılan ayarı yüksek altın sikkelerinin⁴ yanı sıra sikkenin metal kalitesinin özelliğini belirten "Al-i Gâye" (Arapça "Saf, Tam") ifadeli sikkeleriyle⁵ döneminin refah seviyesini ortaya koymuştur. Ayrıca bu dönemde I. Alaaddin Keykubad adına Kilikya Ermeni Kralı Hetum, Mardin Artuklu Beyi Nasreddin Artuk Aslan ve Hasankeyf Artuklu Beyi Mesud Rükneddin Mevdud'un bastırıldığı sikkeler⁶, I. Keykubad'ın Anadolu'daki gücünü ve hakimiyetini gösteren önemli işaretlerdir.

Çalışmamız kapsamında, Bursa Arkeoloji Müzesinde⁷ bulunan I. Alaaddin Keykubad'ın sultanlık dönemine ait sikkeler incelenmiştir⁸. Bu bağlamda envantere kayıtlı 220 adet sikke tespit edilmiştir. Bunlardan birbirini tekrar edenler katalog dışında tutularak durumu nispeten daha iyi olan 72 adeti katalog başlığı altında tanıtılmıştır. Katalog düzeni, tablolar içerisinde bilgiler ve fotoğraflarla verilmiştir. Sikkelerin ön ve arka yüzlerinde yer alan ve çeşitli nedenlerden

1 Faruk Sümer, "Keykubad I". *TDV İslam Ansiklopedisi*. c. 25 (İstanbul: TDV Yayınları, 2022) 357-359.

2 Emine Uyumaz, "Sultan I. Alâeddin Keykubad Devri Türkiye Selçuklu Tarihi (1220-1237)," *Türkler* içinde haz. Hasan Celal Güzel, Kemal Çiçek, Salim Koca (Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002), c. 6, s. 1021; İbn Bibi, *El-Evamirü'l-Ala'İye Fi'l-Umuri'l-Ala'İye (Selçuk Name) I*, çev.Mürsel Öztürk (Ankara: Kültür Bakanlığı, 1996), 55-58.

3 Meliklik dönemi sikkeleri hakkında bilgi için bkz. İbrahim Artuk, "Alâeddin Keykubad'ın Meliklik Devri Sikkeleri", *TTK Belleten* XLIV/174 (1980), 265-270.

4 Salim Koca, "Türkiye Selçuklularında Ekonomik Politika," *Erdem*, 23 (1996), 474-475.

5 Betül Teoman, "I. Alâeddin Keykubad Dönemi Sikkeleri", *800. Fetih Yılı'nın Eşiğinde Alanya/Alaiye ve Alaeddin Keykubad Sempozyumu Bildiri Kitabı* içinde, haz. Ekrem Kalan ve İrmak Karabulut (Antalya: 2022), 95.

6 Detaylı bilgi için bkz. Halit Erkiletlioğlu, "Sultan I. Alaeddin Keykubad Adına Metbu Meliklerce Bastırılan Müşterek Sikkeler," *Selçuk* 3 (1988), 89-95.

7 Bursa Arkeoloji Müzesi ile imzalanan 28.02.2023 tarihli protokol kapsamında 01.03.2023 tarih ve 191-83-4 sayılı izin ile çalışma gerçekleştirilmiştir.

8 Bursa Arkeoloji Müzesinde gerçekleştirdiğimiz çalışmalarda, I. Alaaddin Keykubad'ın meliklik ve sultanlık yıllarına ait sikkeler tespit edilmiştir. Sikkelerin tamamının bir makalenin sınırlarını aşması nedeniyle meliklik sikkelerinin farklı bir yayında ele alınması planlanmıştır.

dolayı okunamayan ifadeler tekrarlanan örnekleriyle karşılaştırılarak parantez içerisinde tamamlanmıştır. Karşılaştırma ve Değerlendirme bölümünde, konumuz kapsamında ele aldığımız sikkeler öncelikle kendi içlerinde değerlendirilmiş, sonrasında ise dönem ve coğrafya sınırlayıcı olmak üzere diğer eserlerle karşılaştırılmıştır. Tüm bu incelemeler neticesinde ise Sonuç bölümünde sikkelerin Türk sanatı ve tarihi içerisindeki öneminin belirtilmesi amaçlanmıştır.

2. Katalog

Katalog no: 1	Maden: Bakır	Tarih:H.(6)16/M.1220	Müze envanter no: 3.5.97
Çap: 23,5 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Bilveran	Süsleme: Geometrik
Günümüzdeki durumu: Yüzeyi aşınmıştır.			
Ön yüz tanımı: Yüzeyi çevreleyen inci dizi bordürün bir kısmı sol alt kenarda görünmektedir. Yüzeyde yatay eksene iki yıldız motifi işlenmiştir. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / (sene) / sitte aşere / (sittemi'e).			
Arka yüz tanımı: Üst kenarlarda inci dizisi bordür ile kuşatılan yüzeye yatay hatlı iki satır ve dairesel hatlı yazı işlenmiştir. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bilveran / ... /			
Ön		Arka	

Katalog no: 2	Maden: Gümüş	Tarih: H.616 / M.1220	Müze envanter no: 17545
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,85 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Genel itibariyle sağlamdır.

Ön yüz tanımı: Yüzei inci dizisi bordür kuşatır. Eksende yer alan rumi, bir noktadan gelişerek kenarlara doğru uzanan dallar ve uçlarında yapraklarla tasvir edilmiştir. Motifin gövdesine ve kenarlarına birer daire yerleştirilmiştir. Motifin ortasında yıldız, sağında üç benek motifi bulunur. Ayrıca birbirine paralel iki sıra halinde dört yıldız işlenmiştir. Ortadaki yıldız daha büyüktür. Dört satır yatay hatlı yazıları kenarlarda dikey hatlı yazılar sınırlandırır. Yazı: Ül-mü'minin / El-imam en-Nasır / Lidinillah / emir. Çevresi: Sene sitte aşere / ve sittemi'e.

Arka yüz tanımı: Sağ kenarları inci dizisi çevreler. Yatay eksende, harflerin arasından çıkarak kenarlara doğru rumi motifi sarkar. Motif, kenarlara uzanan kavisli dalların uçlarında üçer yaprakla sonlanmasından oluşur. Motifin uçlarında ve eksende birer daire bulunur. Ön yüzde yer alan yıldız kompozisyonu tekrarlanmıştır. Yatay hatlı iki satır yazıyı dairesel hatlı yazı sınırlandırır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Konya / duribe / haza / ed-dirhem.

Katalog no: 3	Maden: Gümüş	Tarih: H.616 / M.1220	Müze envanter no: 17792
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Kenarları yer yer aşınmıştır ve arka yüzünde karama bulunmaktadır.

Ön yüz tanımı: İnci dizisi bordür yüzei sınırlandırır. Dikey eksende alt hizaya bir yıldız motifi işlenmiştir. Bunun iki yanında, üst satırdaki harflerden gelişerek yapraklarla sonlanan kıvrık dallar sarkar. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah / emirü'l-mü'minin. Çevresi: Ve sittemi'e / sene / sitte / a(şe)r.

Arka yüz tanımı: Kenarları sol üst kısım haricinde inci dizisi çevreler. Çeşitli noktalara üç adet yıldız motifi işlenmiştir. Dört satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / ebul feth Keykubad / bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe haza / ed-dir / hem / bi Konya.

Katalog no: 4	Maden: Gümüş	Tarih: H.616 / M.1220	Müze envanter no: 17528
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,94 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Genel olarak sağlamdır.

Ön yüz tanımı: Kenarları inci dizisi bordürle sınırlandırılmış. Eksende, dalları yanlara doğru uzanan rumi, sol alt köşede üç benek motifi bulunur. Birbirine paralel üç sıra halinde altı adet yıldız motifi işlenmiştir. Yazının ilk satır son harfi kıvrık dal motifiyle sonlanır. Yüzeyde iki satır yatay hatlı, bir satır dairesel hatlı yazı kuşağı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene / sitte aşere / ve sittemi'e.

Arka yüz tanımı: Çevresini sol alt kısım hariç inci dizisi bordür kuşatır. Yüzeye birbirine paralel yerleştirilmiş iki sıra halinde dört adet yıldız motifi işlenmiştir. Yatay eksende sağ tarafa üç benek motifi yerleştirilmiştir. Yazıda ilk satır son harf kıvrık dal motifiyle sonlanır. Yüzeydeki iki satırlık yazıyı dairesel hatla bir yazı kuşağı çevreler. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Sivas / duribe / haza / ed-dirhem.

Katalog no: 5	Maden: Gümüş	Tarih: H.616 / M.1220	Müze envanter no: 21804
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: İki yüzde kenarlarda kısmen aşınma, arka yüz alt kenarda kararırma vardır.

Ön yüz tanımı: Sağ alt ve sol üst kenarları inci dizisi bordür kuşatır. Eksene, dalları iki yana doğru uzanan rumi, sol alt köşeye ise üç benek motifi işlenmiştir. Birbirine paralel üç sıra halinde altı adet yıldız motifi bulunur. Yazıda ilk satır son harf kıvrık dal motifiyle sonlanır. Yüzeyde iki satır yatay hatlı, bir satır dairesel hatlı yazı kuşağı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene / sitte aşere / ve sittemi'e.

Arka yüz tanımı: Üst kenarlar inci dizisi bordür ile sınırlandırılmıştır. Eksende aşağı doğru sarkan dallar yapraklarla sonlanır. Bunun sağında üç benek motifi yer alır. Üst kısımda karşılıklı birer adet yıldız motifi bulunmaktadır. Yazının ilk satırdaki son harfi kıvrık dal motifiyle uzanır. Yüzeydeki iki satırlık yazıyı dairesel hatla bir yazı kuşağı çevreler. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Sivas / duribe / (haza) / ed-dirhem.

Katalog no: 6	Maden: Gümüş	Tarih: H.617 / M.1220-1221	Müze envanter no: 17879
Çap: 22 mm	Ağırlık: 2,87 g	Basım yeri: Kayseri	Süsleme: Bitkisel, geometrik
Günümüzdeki durumu: Kenarlarda aşınmalar görülmekle birlikte sağlam durumdadır.			
<p>Ön yüz tanımı: İnci dizisi bordür alt kenarları çevreler. Eksende bir kökten gelişerek iki yana kıvrımlarla rumi uzanır. Bunun yanlarına birer yıldız motifi işlenmiştir. Yatay hatlı yazı satırlarındaki son harfler kıvrık dal biçiminde sonlanır. Kıvrık dalların uçları simetrik şekilde tekrarlanır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene / seb'a aşere / ve sitemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: İnci dizisi bordür sağ kenarlarda görünmektedir. Birbirine çapraz hatlı iki adet yıldız motifi işlenmiştir. Yazıda bazı harf sonlarına ve aralara kıvrık dallar yerleştirilmiştir. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Kayseriye / duribe / haza / ed-dirhem.</p>			
Ön			Arka

Katalog no: 7	Maden: Gümüş	Tarih: H.617 / M.1220-1221	Müze envanter no: 22008
Çap: 22,5 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Kayseri	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Yer yer aşınmalar görülmekle birlikte sağlam durumdadır.			
<p>Ön yüz tanımı: Yüzeyi inci dizisi bordür kuşatır. Eksende bir kökten gelişerek iki kenara kıvrılan rumi işlenmiştir. Bunun ortasında daire ve iki yanında birer yıldız yer alır. Sağdaki yıldızın üst ekseninde daha küçük boyutta bir yıldız daha bulunur. Yazı satırlarındaki son harfler uçları simetrik şekilde tekrarlanan kıvrık dallarla sonlanır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emirü'l-mü'minin. Çevresi: Sene / seb'a / aşere / sitema'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: İnci dizisi bordürle çevrelenen yüzeyde, paralel şekilde iki sıra halinde dört yıldız işlenmiştir. Yatay eksende sağ tarafta üç benek motifi yer alır. İlk satır son harf kıvrık dal motifiyle sonlanır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı bulunmaktadır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Kayseriye / duribe / haza / ed-dirhem.</p>			
Ön			Arka

Katalog no: 8	Maden: Gümüş	Tarih: H.617 / M.1220-1221	Müze envanter no: 21835
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Yüzevi aşınmış ve kararmıştır.

Ön yüz tanımı: Kenarları içte düz yüzeyle, dışta bir kısmı görünen inci dizisi bordür çevreler. Eksende bir kökten gelişerek iki kenara doğru kıvrımlarla rumi uzanır. Ruminin eksenine daire motifi, kenarlarına üç yıldız işlenmiştir. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Na(sır) / Lidinillah emir. Çevresi: Ül-mü'(minin) / (sene) / seb'a / aşere / sittemi'e.

Arka yüz tanımı: Kenarları çevreleyen içte düz yüzeyle, dışta inci dizisi bordürün çok az kısmı görünür. Çeşitli noktalara üç adet yıldız motifi işlenmiştir. Dört satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / ebul feth Key(kubad) / bin Key(Hüsrev). Çevresi: Duribe / haza / ed-dirhem / bi Konya.

Katalog no: 9	Maden: Gümüş	Tarih: H.617 / M.1220-1221	Müze envanter no: 17552
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,94 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Ön yüzde üst, arka yüzde sol alt kısım aşınmıştır.

Ön yüz tanımı: Kenarları çevreleyen, içte düz yüzeyle, dışta inci dizisi bordürün bir kısmı görünür. Birbirine paralel iki sıra halinde dört yıldız işlenmiştir. Yatay eksende, sağdan sola doğru kıvrık dal uzanır. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emirü'l-mü'minin. Çevresi: Sene / seb'a / aşere / ve (sitte)ma'e.

Arka yüz tanımı: Kenarları kuşatan içte düz yüzeyle, dışta inci dizisi bordürün bir bölümü belirgindir. Çeşitli noktalara altı adet yıldız motifi işlenmiştir. Yatay hatlı dört satır yazı ve dairesel hatlı yazı bulunur. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / ebul feth Keyku(bad) / bin Keyhüs(rev). Çevresi: Bi Konya / (duribe) / (haza) / ed-dirhem.

Katalog no: 10	Maden: Gümüş	Tarih: H.617 / M.1220-1221	Müze envanter no: 21798
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır ve yüzeyde yer yer kararma görülmektedir.			
<p>Ön yüz tanımı: Kenarları içte düz yüzeyli, dışta inci dizisi bordür çevreler. Tepede, merkezden kenarlara doğru birer kıvrım yapan rumi yer alır. Aynı motif Yazının dördüncü satırında tekrarlanmıştır. Üçüncü satırdaki iki harfin sonu kıvrık dal ile sonlanmaktadır. Beş satır yatay hatlı yazı ve bunun iki yanında dikey hatlı birer satır yazı yer alır. Yazı: Ül-mü'minin / El-imam en-Na / sırlidin / illah / emir. Çevresi: Sene seb'a aşere / ve sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Kenarları içte düz yüzeyli, dışta inci dizisi bordür kuşatır. Çeşitli noktalara üç adet yıldız motifli işlenmiştir. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı bulunur. Yazı: Es-sultan / (ü'l-muaz)zam Keykubad / bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Konya / (duri)be / haza / (ed-dirhem).</p>			
Ön			Arka

Katalog no: 11	Maden: Gümüş	Tarih: H.617 / M.1220-1221	Müze envanter no: 17876
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır ve daire biçiminde bozulma vardır.			
<p>Ön yüz tanımı: Kenarlarda bir kısmı görünen inci dizisi bordür yer alır. Çeşitli noktalara iki adet yıldız ve sol üst köşeye üç benek motifleri işlenmiştir. Yazı satırlarındaki bazı harflerin sonları kıvrık dal biçimiyle sonlanır. Ayrıca harflerden bağımsız kıvrık dal motifleri de bulunmaktadır. Sağ üstte dikey konumda rumi motifli bulunur. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasir / Lidinillah / emirü'l-mü'minin. Çevresi: Sittemi'e / seb'a / aş(ere) / sene.</p> <p>Arka yüz tanımı: Kenarları sınırlandıran inci dizisi bordürün bir bölümü görünür. Yüzeyde üst noktalara iki adet yıldız motifli, eksene yakın konumda ise küçük bir rumi işlenmiştir. Üst çevre yazısında ilk harf kıvrık dal biçiminde sonlanır. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / ebul feth Keykubad / (bin Keyhüs)rev. Çevresi: Duribe haza / ed / dirhem / bi Konya.</p>			
Ön			Arka

Katalog no: 12	Maden: Gümüş	Tarih: H.617 / M.1220-1221	Müze envanter no: 16346
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,84 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Genel olarak sağlamdır.			
<p>Ön yüz tanımı: Kenarları içte düz yüzeyli, dışta inci dizisi bordür çevreler. Dördüncü yazı satırında, eksenden gelişerek iki kenara yayılan rumi motifi işlenmiştir. Bunun hemen üstünde küçük, üst satır sol çaprazında ise büyük yıldız motifleri yer alır. Üçüncü satırda ilk harften gelişen kıvrık dal sola uzanmaktadır. Beş satır yatay, iki satır dikey hatlı yazı yer alır. Yazı: Ül-mü'minin / El-imam en-Na / Sırlidin / illah / emir. Çevresi: Sene seb'a aşere / ve sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Kenarları içte düz yüzeyli, dışta inci dizisi bordür kuşatır. Çeşitli noktalara iki adet yıldız motifi işlenmiştir. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı bulunur. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Konya / duribe / haza / ed-dirhem.</p>			
Ön		Arka	
			

Katalog no: 13	Maden: Gümüş	Tarih: H.617 / M.1220-1221	Müze envanter no: 21801
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır ve yüzeyinde yer yer kararma bulunur.			
<p>Ön yüz tanımı: Kenarlarda bir kısmı görünen inci dizisi bordür bulunur. Dördüncü satırda merkezden gelişerek iki yana rumi uzanır. Bunun üstünde ve sağ çaprazında birer yıldız motifleri işlenmiştir. Rumi motifi tepede küçük boyutta tekrarlanmıştır. Üçüncü satırda son harf kıvrık dal biçimiyle sonlanır. Beş satır yatay hatlı yazının iki kenarında dikey hatlı yazı yer alır. Yazı: Ül-mü'minin / El-imam en-Na / Sırlidin / illah / emir. Çevresi: Sene seb'a aşere / ve sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Kenarlarda inci dizisinin çok az bölümü görünür. Yüzeyde yatay eksene ters şekilde konumlandırılan rumi dalları uçlarında üçer yaprakla sonlanır. Paralel iki sıra halinde dört yıldız motifi bulunur. Eksende ise daha büyük boyutlu bir yıldız yer alır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı bulunur. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Konya / duribe / haza / ed-dirhem.</p>			
Ön		Arka	
			

Katalog no: 14	Maden: Gümüş	Tarih: H.617 / M.1220-1221	Müze envanter no: 15645
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,83 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarlarında yer yer aşınma bulunmaktadır.			
<p>Ön yüz tanımı: İnci dizisi bordür ile kuşatılan yüzeyde üst noktalara iki yıldız motifi işlenmiştir. Eksendeki harf kıvrık dal motifiyile birleşmektedir. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam / en-Nasır-Lidinillah / (emir) ül-mü'minin. Çevresi: Sene / seb'a / ve işriyn /sitemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Yüzey incı dizisi bordür ile sınırlandırılmıştır. Çeşitli noktalara iki yıldız motifi işlenmiştir. Dört satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / ebul feth Keykubad / bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe haza / ed-dir / hem / bi Konya.</p>			
Ön			Arka

Katalog no: 15	Maden: Gümüş	Tarih: H.617 / M.1220-21	Müze envanter no: 78
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,79 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Yüzeyinde kararma bulunmaktadır.			
<p>Ön yüz tanımı: Kenarları kısmen belirgin içte düz yüzeyli, dışta ise inci dizisi bordür kuşatır. Çeşitli noktalara altı adet yıldız motifi işlenmiştir. İlk ve son satır sonundaki harfler kıvrık dal biçimiyle sonlanır. İkinci satırda sağ tarafta harften gelişerek eksene doğru kıvrık dal uzanır. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah / emirü'l-mü'minin. Çevresi: Ve sitemi'e / sene / seb'a / aşere.</p> <p>Arka yüz tanımı: Sol kenarı içte düz yüzeyli, dışta inci dizisi bordür çevreler. Çeşitli noktalara beş adet yıldız motifi yerleştirilmiştir. İlk satır sonundaki harf kıvrık dal biçimiyle sonlanır. Yatay hatlı dört satır ve dairesel hatlı yazı bulunur. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / ebul feth Keykubad / bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Konya / duribe / haza / ed-dirhem.</p>			
Ön			Arka

Katalog no: 16	Maden: Gümüş	Tarih: H.617 / M.1220-1221	Müze envanter no: 15669
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,86 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Genel olarak sağlamdır.			
<p>Ön yüz tanımı: Sağ kenarları inci dizisi bordür çevreler. Eksenden gelişerek iki yana uzanan rumi dalları üçer yaprakla sonlanır. Birbirine paralel üç sıra halinde altı adet yıldız motifi işlenmiştir. Sol üst kenara üç benek motifi yerleştirilmiştir. Yazıda ikinci satır son harf kıvrık dal motifiyle sonlanır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı bulunur. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene / seb'a aşere / ve sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Sol kenarları inci dizisi bordür sınırlandırır. Ön yüzdeki yıldız kompozisyonu burada tekrarlanmıştır. Yazıda ilk satır son harf kıvrık dal motifiyle sonlanır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Sivas / duribe / haza / ed-dirhem.</p>			
Ön		Arka	

Katalog no: 17	Maden: Gümüş	Tarih: H.617 / M.1220-1221	Müze envanter no: 17544
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,96 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Yüzeyde yer yer kararma bulunmakla birlikte genel durumu sağlamdır.			
<p>Ön yüz tanımı: Kenarları inci dizisi bordür çevreler. Eksende yıldız motifinden gelişerek kenarlara uzanan rumi dalları uçlarında üçer yaprakla sonlanır. Dalların iç yüzeylerine daha küçük boyutta birer yıldız, dış yüzeylerine birer daire işlenmiştir. Ayrıca birbirine paralel hatla üç sıra halinde ikişer yıldız kompozisyonu bulunur. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene / seb'a aşere / ve sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Kenarları inci dizisi bordür sınırlandırır. Aşınma nedeniyle sağ kenarda belirsizdir. Ön yüzdeki yıldız kompozisyonu tekrarlanmıştır. Ancak ikinci sırada soldaki yıldız bulunmamaktadır. Yatay eksende sağ tarafa ve sol üst köşeye üç benek motifi işlenmiştir. İlk satır son harfi ve ikinci satır ortasındaki harfler kıvrık dal motifiyle sonlanır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Sivas / duribe / haza / ed-dirhem.</p>			
Ön		Arka	

Katalog no: 18	Maden: Gümüş	Tarih: H.617 / M.1220-1221	Müze envanter no: 14837
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Sağlam durumdadır.			
<p>Ön yüz tanımı: Kenarların büyük kısmı inci dizisi bordürle sınırlandırılmıştır. Eksende düğüm motifinden gelişen rumi dalları kenarlara doğru uzanır ve uçlarında üçer yaprakla sonlanır. Yaprakların dış kısmında birer daire bulunur. Birbirine paralel iki yıldız düzenlemesi üç sıra halinde verilmiştir. Yazı satırlarının son harfleri kıvrık dal motifleriyle sonlanır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene / seb'a aşere / ve sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Kenarları inci dizisi bordür kuşatır. Ön yüzdeki yıldız kompozisyonu burada tekrarlanmıştır. Ancak ikinci sıradaki yıldızların mesafesi daha dar tutulurken arasına üç benek motifi işlenmiştir. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Sivas / duribe / haza / ed-dirhem.</p>			
Ön		Arka	
 		 	

Katalog no: 19	Maden: Gümüş	Tarih: H.618 / M.1221-1222	Müze envanter no: 17529
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,98 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Genel olarak sağlam olmakla birlikte kenarları aşınmıştır.			
<p>Ön yüz tanımı: Yüzeyde sol kenarları inci dizisi bordür çevreler. Eksende bir kökten gelişen ve kenarlara kıvrılarak uzanan rumi motifi işlenmiştir. Motifin dış yüzeyine birer daire motifi yerleştirilmiştir. Yazı satırlarının son harfleri kıvrık dal motifleriyle sonlanır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene seman aşere / ve sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Sol kenarda daha belirgin olan inci dizisi bordür kuşatır. Yüzeyde çeşitli noktalara üç adet yıldız motifi yerleştirilmiştir. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı bulunmaktadır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe / haza / ed-dirhem / bi Konya.</p>			
Ön		Arka	
 		 	

Katalog no: 20	Maden: Gümüş	Tarih: H.618 / M.1221-1222	Müze envanter no: 22010
Çap: 23,5 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Genel olarak sağlamdır.

Ön yüz tanımı: Kenarları içte düz yüzeyli, dışta ise üst kenarda belirgin olan inci dizisi bordür kuşaktır. Yüzeyde iki sıra halinde dört yıldız işlenmiştir. Yazının ilk ve son satır harfleri kıvrık dal motifıyla sonlanır. İkinci ve üçüncü satırda harflerin arasından geçişerek yana doğru uzanan kıvrık dallar bulunur. Üç satır yatay, bir satır daireSEL hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah / emirü'l-mü'minin. Çevresi: Ve sittemi'e / sene / seman / aşere. Arka yüz tanımı: İçte düz yüzeyli, dışta üst kenarda daha belirgin olan inci dizisi bordür ile yüzey sınırlandırılmıştır. Çeşitli noktalara altı adet yıldız motifi işlenmiştir. Dört satır yatay, bir satır daireSEL hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / ebul feth Keykubad / bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Konya / duribe / haza / ed-dirhem.

Katalog no: 21	Maden: Gümüş	Tarih: H.618 / M.1221-1222	Müze envanter no: 22011
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,94 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır.

Ön yüz tanımı: Yüzeyi sağ ve alt kısımda daha belirgin olan inci dizisi bordür çevreler. Eksenden geçişerek kenarlara uzanan rumi dalları uçlarında üçer yaprakla sonlanır. Motifin sol dış yüzeyinde üç benek motifi bulunmaktadır. Yazı satırlarında son harfler kıvrık dal motifıyla uzanır. Birbirine paralel hatla üç sıra halinde ikişer yıldız motifi işlenmiştir. İki satır yatay, bir satır daireSEL hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emir. Çevresi: Ü'l-mü'minin / sene / seman aşere / ve sittemi'e. Arka yüz tanımı: Kenarları inci dizisi bordür sınırlandırılır. Aşınma nedeniyle kısmen belirgindir. Ön yüzdeki yıldız kompozisyonu tekrarlanmıştır. Ancak sağ alt köşedeki yıldız görülmemektedir. Yatay eksende sağdaki yıldızın soluna üç benek motifi işlenmiştir. İki satır yatay, bir satır daireSEL hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Sivas / duribe / haza / ed-dirhem.

Katalog no: 22	Maden: Gümüş	Tarih: H.618 / M.1221-1222	Müze envanter no: 17540
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,96 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır.

Ön yüz tanımı: Sağ alt kenar dışında yüzeyi inci dizisi bordür çevreler. Eksende bir kökten gelişerek kenarlara uzanan rumi dalları uçlarında üçer yaprakla sonlanır. Motifin ortasında daire biçimi bulunur. Birbirine paralel hatla iki sıra halinde dört yıldız motifi işlenmiştir. Yazının ikinci ve üçüncü satır son harfleri kıvrık dal motifiyile sonlanır. Dört satır yatay hatlı yazıyı kenarlarda dikey hatlı birer satır yazı kuşatır. Yazı: Ül-mü'minin / El-imam en-Nasır / Lidinillah / emir. Çevresi: Seman aşere / ve sittemi'e.

Arka yüz tanımı: Kenarları sağ alt kenar haricinde inci dizisi bordür sınırlandırır. Ön yüzdeki yıldız kompozisyonu tekrarlanmıştır. Yatay eksende sağda üç benek motifi işlenmiştir. İlk satır son harfi ve ikinci satır ortasındaki harfler kıvrık dal motifiyile sonlanır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Sivas / duribe / haza / ed-dirhem.

Katalog no: 23	Maden: Gümüş	Tarih: H.618 / M.1221-1222	Müze envanter no: 17533
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,82 g	Basım yeri: -	Süsleme: Bitkisel, geometrik

Günümüzdeki durumu: İki yüzde de alt ve üst kenarlar aşınmıştır.

Ön yüz tanımı: Kenarları, günümüzde bir kısmı görünen, içte düz yüzeyli, dışta inci dizisi bordür çevreler. Eksende bir kökten gelişen ve kenarlara kıvrılan rumi motifi yer alır. Ruminin alt hizasında iki yanına birer yıldız işlenmiştir. Yine ruminin ekseninde ve bunun kenarlarında birer daire biçim bulunur. Yazı satırlarında son harfler kıvrık dal motifiyile sonlanır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emir. Çevresi: (Ül-mü'minin) / sene / seman aşere / ve sittemi'e.

Arka yüz tanımı: Yüzeyi, büyük bölümü görünen, içte düz yüzeyli, dışta inci dizisi bordür kuşatır. Yüzeğe dağınık halde dört yıldız işlenmiştir. Yazıda ilk satır son harf kıvrık dal motifiyile sonlanır. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin ebul feth / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe / (haza) / ed-dirhem / ...

Katalog no: 24	Maden: Gümüş	Tarih: H.619/M.1222-1223	Müze envanter no: 17877
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,93 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Yüzeyi yer yer aşınmıştır ve daire biçimi bozulmuştur.

Ön yüz tanımı: İçte düz yüzeyli, dışta kısmen görünen inci dizisi bordürle kuşatılmıştır. Yatay ekseninde merkezden iki kenara doğru uzanan rumi motifi işlenmiştir. Bunun solunda bir sağında iki yıldız bulunur. Yazıda satırın son harfleri uzatılarak kıvrık dal motifiyle sonlanır. Motiflerin uçları simetrik şekilde tekrarlanır. İki satır yatay, bir satır dairesele hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene / tis'a aşere / ve sit(tema'e).

Arka yüz tanımı: İçte düz yüzeyli dışta inci dizisi bordür çevreler. Ancak günümüzde bordürlerin bir kısmı görünmektedir. Yüzeyde çeşitli noktalara beş adet yıldız motifi işlenmiştir. Yazının ilk satır son harfi kıvrık dal motifiyle sonlanır. Dört satır yatay, bir satır dairesele hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / ebul feth Keykubad / (bin) Keyhüsrev. Çevresi: Bi Konya / duribe / haza / ed-dirhem.

Katalog no: 25	Maden: Gümüş	Tarih: H.61(?) / M.1213-1223	Müze envanter no: 21824
Çap: 22 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Yüzeyi yoğun şekilde aşınmış ve kararmıştır.

Ön yüz tanımı: Yüzeyde çeşitli noktalara iki yıldız motifi işlenmiştir. Yazıda ilk satırın son harfi kıvrık dal motifiyle sonlanmaktadır. Üç satır yatay, bir satır dairesele hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidi(nillah) / emir (ül-mü'minin). Çevresi: Sittemi'e / ... / ... / aşere.

Arka yüz tanımı: Yüzeyde çeşitli noktalarda üç adet yıldız motifi bulunur. Dört satır yatay, bir satır dairesele hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / (ebul feth) Keykubad / (bin) Keyhüsrev. Çevresi: Bi Konya / duribe / haza /

Katalog no: 26	Maden: Gümüş	Tarih: H.620 / M.1223-1224	Müze envanter no: 17813
Çap: 25 mm	Ağırlık: 2,92 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır.			
<p>Ön yüz tanımı: Yüzei inci dizisi bordür çevreler. Yatay eksene simetrik üç yıldız motifi işlenmiştir. Yazıda satırın son harfleri kıvrık dal motifiyle sonlanır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene / işriyn / ve sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Yüzei inci dizisi bordür kuşatır. Birbirine paralel konumda üç sıra halinde ikişer yıldız motifi işlenmiştir. Yatay eksene sağ tarafa üç benek motifi yerleştirilmiştir. Yazının ilk satır son harfi kıvrık dal motifiyle sonlanır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Sivas / duribe / haza / (ed-dirhem).</p>			
Ön			Arka
			

Katalog no: 27	Maden: Gümüş	Tarih:H.(6)21/M.1224-1225	Müze envanter no: 21797
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır ve yüzeyinde kararma görülmektedir.			
<p>Ön yüz tanımı: Sol alt kenarda inci dizisi bordür bulunur. Yatay eksene simetrik üç yıldız motifi işlenmiştir. Yazıda ilk satırın son harfi kıvrık dal motifiyle sonlanır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene ahad / işriyn / (sittemi'e).</p> <p>Arka yüz tanımı: Sağ kenarda inci dizisi bordür görülmektedir. Yatay eksene iki yıldız ve bunların sağına üç benek motifi işlenmiştir. Yazının ilk satır son harfi kıvrık dal motifiyle sonlanmaktadır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Sivas / duribe / haza / ed-dirhem.</p>			
Ön			Arka
			

Katalog no: 28	Maden: Gümüş	Tarih: H.622 / M.1225-1226	Müze envanter no: 17549
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,95 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Ön yüz üst kenarı aşınmakla beraber genel olarak sağlamdır.			
Ön yüz tanımı: Sol üst kenarlarda inci dizisi bordür bulunur. Yatay eksene üç adet yıldız işlenmiştir. Yazının ilk satır son harfi kıvrık dal biçimiyle sonlanmaktadır. Yüzeyde iki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı bulunmaktadır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene isneyn / ve işriyn / sittemi'e.			
Arka yüz tanımı: Sol üst kenarda inci dizisi bordür görünür. Yatay eksende sağ tarafa bir yıldız motifi ve bunun alt hizasına üç benek motifi işlenmiştir. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Sivas / duribe / haza / ed-dirhem.			
Ön			Arka

Katalog no: 29	Maden: Gümüş	Tarih: H.6??	Müze envanter no: 21808
Çap: 22 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmış ve yüzeyi kararmıştır.			
Ön yüz tanımı: Yüzeyi sağ alt kenarda belirgin olan inci dizisi bordür çevreler. Eksende yıldız motifi bulunur. Bunun hemen altında bir kökten gelişen rumi dalları iki kenara doğru kavisli uzanarak üçer yaprakla sonlanır. Motifin kenarlarına birer daire, sağına ise üç benek motifi işlenmiştir. Paralel konumlu iki sıra halinde dört yıldız işlenmiştir. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam en-Nasır / Lidinillah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / ... / ... / sittemi'e.			
Arka yüz tanımı: Kenarları inci dizisi bordürle kuşatılmıştır. Ön yüzdeki yıldız ve üç yaprakla sonlanan rumi kompozisyon tekrarlanmıştır. Ancak burada dal üstündeki yaprak süslemesi yukarıdan aşağı sarkmaktadır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe / haza / ed-dirhem / bi Konya.			
Ön			Arka

Katalog no: 30	Maden: Bakır	Tarih: -	Müze envanter no: 16337
Çap: 22 mm	Ağırlık: 3 g	Basım yeri: -	Süsleme: Geometrik
Günümüzdeki durumu: Yüzeyi aşınmıştır.			
Ön yüz tanımı: Alt kenarlarda inci dizisi bordür bulunmaktadır. Yüzeyde yatay hatlı dört satır yazı yer alır. Yazı: (Ül)-mü'minin / El-imam en-Nasır / Lidinillah / emir. Arka yüz tanımı: Üst kenarları inci dizisi bordür çevreler. Yatay hatlı üç satır yazı bulunur. Yazı: Es-sultan(ü'l mua)zzam / Keykubad / bin (Keyhüsrev).			
Ön			Arka

Katalog no: 31	Maden: Bakır	Tarih: -	Müze envanter no: 16328
Çap: 21 mm	Ağırlık: 4,11 g	Basım yeri: -	Süsleme: Geometrik
Günümüzdeki durumu: Daire biçimi bozulmuş ve yüzeyi aşınmıştır.			
Ön yüz tanımı: Alt kenarlarda kısmen inci dizisi bordür görünür. Yüzeyde iki satır yatay hatlı yazı bulunur. Yazı: El-imam en-Na(sır) / Lidinillah ... Çevresi: ... Arka yüz tanımı: Eksene yakın konumda sağda üç benek motifi işlenmiştir. Yüzeyde iki satır yatay hatlı yazı bulunur. Yazı: Es-sultanü'l (muazzam) / Keykubad (bin Keyhüsrev).			
Ön			Arka

Katalog no: 32	Maden: Gümüş	Tarih: H.623 / M.1226	Müze envanter no: 18036
Çap: 22 mm	Ağırlık: 2,95 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır ve yüzeyinde kararma görülmektedir.			
<p>Ön yüz tanımı: Sağ kısımda kenarları inci dizisi bordür sınırlandırır. Yatay eksenle üç adet yıldız işlenmiştir. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam ez-Zahir / Biemrillah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene selase / ve işriyn / sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Kenarları kuşatan inci dizisi bordürün bir kısmı sol alta görünür. Yatay eksenle sağ tarafa üç benek motifi işlenmiştir. Yüzeyde iki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Konya / duribe / haza / ed-dirhem.</p>			
Ön			Arka
			

Katalog no: 33	Maden: Gümüş	Tarih: H.623 / M.1226	Müze envanter no: 17791
Çap: 22,5 mm	Ağırlık: 2,73 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik
Günümüzdeki durumu: Genel itibariyle sağlamdır.			
<p>Ön yüz tanımı: Kenarlarda kısmen belirgin olan inci dizisi bordür yüzeyi kuşatır. Yatay eksenle üç adet yıldız işlenmiştir. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam ez-Zahir / Biemrillah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene selase / işriyn / sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Sağ kenarlarda inci dizisi bordür bulunur. Yatay eksenle sağa üç benek motifi işlenmiştir. İki satır yatay hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Sivas / duribe / haza / ed-dirhem.</p>			
Ön			Arka
			

Katalog no: 34	Maden: Gümüş	Tarih: H.623 / M.1226	Müze envanter no: 15183
Çap: 22,5 mm	Ağırlık: 2,84 g	Basım yeri: -	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Yüzeyi kısmen aşınmakla birlikte genel durumu sağlamdır.			
Ön yüz tanımı: Sol ve üst kenarlarda belirgin olan inci dizisi bordür yüzeyi kuşatır. Yatay eksene üç adet yıldız işlenmiştir. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam ez-Zahir / Biemrillah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene selase / işriyn / sittemi'e.			
Arka yüz tanımı: Yüzeyde tepe noktaya, eksende bir noktadan gelişerek kenarlara doğru rumi motifi uzanır. Dört satır yatay hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / ebul feth Keykubad / (bin) Keyhüsrev.			
Ön		Arka	

Katalog no: 35	Maden: Gümüş	Tarih: H.623 / M.1226	Müze envanter no: 15185
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,91 g	Basım yeri: -	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarlarında aşınma mevcuttur.			
Ön yüz tanımı: Yüzeyi içte düz yüzeyli, dışta inci dizisi bordür çevreler. Sol üst kenarda bordürler aşınma nedeniyle belirsizdir. Yazıda ilk satırın son harfi ve üçüncü satır kelime sonlarındaki harfler kıvrık dal motifiyile sonlanır. İlk satırdaki kıvrık dalın uç kısmı simetrik hizada tekrarlanırken, üçüncü satırdaki kıvrık dallar arasında rumi motifi işlenmiştir. Yatay ekseninde sola bir yıldız motifi işlenmiştir. Yüzeyde üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam el-Müstansır / Billah emir / ül-mü'minin. Çevresi: Sene / selase / ve işriyn / ve sittemi'e.			
Arka yüz tanımı: İçte düz yüzeyli, dışta inci dizisi bordürler üst kısımda görünmektedir. Tepeye bir daldan gelişerek kenarlara kıvrımlarla uzanan rumi motifi işlenmiştir. Üçüncü ve dördüncü satır son harfleri kıvrık dal motifiyile sonlanır. Dört satır yatay hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / ebul feth Keykubad / (bin) Key(hüs)rev. Çevresi: ...			
Ön		Arka	

Katalog no: 36	Maden: Gümüş	Tarih: H.624 / M.1226-1227	Müze envanter no: 15184
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,32 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır ve yüzeyinde karama görülmektedir.

Ön yüz tanımı: İçte düz yüzeyli, dışta inci dizisi bordür ile çevrelenmiştir. Bordürler sol ve üst kenarlarda belirsizdir. Yazıda ilk satırın son harfi ve üçüncü satır kelime sonlarındaki harfler kıvrık dal motifiyle sonlanır. İlk satırdaki kıvrık dalın uç kısmı simetrik şekilde tekrarlanırken, üçüncü satırdaki kıvrık dallar birbirlerine doğru uzanır. Yatay ekseninde sol tarafa yıldız motifi yerleştirilmiştir. Yüzeyde üç satır yatay, bir satır dairesele hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam el-Müstansır / Billah emir / ül-mü'minin. Çevresi: Sene / erba'a / ve işriyn / ve sittemi'e.

Arka yüz tanımı: İçte düz yüzeyli, dışta inci dizisi bordür kuşatır. Sol kenardaki bordürler belirgin değildir. Üç satır yatay, bir satır dairesele hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe / haza / ed-dirhem / Sivas.

Katalog no: 37	Maden: Gümüş	Tarih: H.625 / M.1227-1228	Müze envanter no: 17880
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,96 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmış ve yüzeyi yer yer karamıştır.

Ön yüz tanımı: Sol kenarı inci dizisi bordür kuşatır. Eksende kenarlara doğru kıvrılarak uzanan rumi motifi işlenmiştir. Ruminin alt hizasına ikişer daire biçimi yerleştirilmiştir. Yazıda satır sonlarındaki harfler kıvrık dal şeklinde sonlanmış ve uç kısımları simetrik şekilde tekrarlanmıştır. İlk satırdaki kıvrık dalın sağına bir yıldız yerleştirilmiştir. İki satır yatay, bir satır dairesele hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam el-Müstansır / Billah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene hamse / işriyn / ve (sitte)ma'e.

Arka yüz tanımı: Yüzeyi yer yer belirgin olan inci dizisi bordür çevreler. Eksende daire biçiminden gelişen rumi dalları kenarlara doğru uzanır ve uçlarında üçer yaprakla sonlanır. Motifin iki yanına birer yıldız işlenmiştir. Yazının ilk satır son harfi kıvrık dal motifiyle sonlanır. İki satır yatay, bir satır dairesele hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Konya / duribe / haza / ed-dirhem.

Katalog no: 38	Maden: Gümüş	Tarih: H.625 / M.1227-1228	Müze envanter no: 2010/16
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,77 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Genel durumu: Kenarları aşınmıştır.

Ön yüz tanımı: Kenarlarda inci dizisi bordürün bir bölümü belirgindir. Yazı satırlarının son harfleri kıvrık dal motifyle sonlanır. Yüzeyde dağınık yerleştirilmiş iki yıldız motifi bulunur. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam el-Müstansır / Billah emir / ül-mü'minin. Çevresi: Sene / hamse / işriyn / ve sittemi'e. Arka yüz tanımı: Yüzeyde inci dizisi bordür sol kenarda bulunmaktadır. Sol üst kısma bir yıldız motifi işlenmiştir. Yazıda ikinci satırdaki kelimeler kıvrık dal motifleriyle sonlanır. Yüzeyinde üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe / haza ed-dir / hem / bi Sivas.

Katalog no: 39	Maden: Gümüş	Tarih: H.625 / M.1227-1228	Müze envanter no: 23826
Çap: 22 mm	Ağırlık: 2,60 g	Basım yeri: -	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır.

Ön yüz tanımı: Kenarları, sol kenarda daha belirgin olan inci dizisi bordür çevreler. Üçüncü satır son harfi uzatılarak kıvrık dal motifyle sonlanmıştır. İkinci ve üçüncü satır arasında bir yıldız motifi işlenmiştir. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam el-Müstansır / Billah emir / ül-mü'minin. Çevresi: Sene / hamse / işr(iyn) / (sitte)ma'e.

Arka yüz tanımı: Yüzeye üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı işlenmiştir. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe / (haza ed-) dir / hem / ...

Katalog no: 40	Maden: Gümüş	Tarih: H.626 / M.1228-1229	Müze envanter no: 15640
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,91 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Genel durumu sağlam olmakla birlikte kenarları aşınmıştır.			
<p>Ön yüz tanımı: Sağ kenarda inci dizisi bordür yüzeyi kuşatır. Eksende kenarlara doğru kıvrımlar yaparak rumi motifi uzanır. Yazı satırlarının son harfleri kıvrık dal motifleriyle sonlanır. Motiflerin uçları simetrik şekilde tekrarlanır. İki satır yatay, bir satır daireselel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam el-Müstansır / Billah emir. Çevresi: Ü'l-mü'minin / sene sitte / ve işriyn / ve sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Sağ ve alt kenarlarda inci dizisi bordür görülmektedir. Eksende daire biçiminden gelişen rumi dalları kenarlara doğru uzanır ve uçlarında üçer yaprakla sonlanır. Motifin iki yanına birer yıldız işlenmiştir. İlk yazı satırının son harfi kıvrık dal motifleriyle birleşir. İki satır yatay, bir satır daireselel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultan'ü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Konya / duribe / haza / ed-dirhem.</p>			
Ön		Arka	

Katalog no: 41	Maden: Gümüş	Tarih: H.627 / M.1229-1230	Müze envanter no: 2009/5
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Ön yüzde kararma bulunur.			
<p>Ön yüz tanımı: Yüzeyi çevreleyen inci dizisi bordürün kenarlarda bir kısmı görünmektedir. Paralel konumlu iki sıra halinde dört adet yıldız işlenmiştir. Yazı satırlarının son harfleri kıvrık dal motifleriyle sonlanır. Üç satır yatay, bir satır daireselel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah emir. Çevresi: (Sene) / seb'a / ısr(in) / ve sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Kenarlarda inci dizisi bordür sol alt kenar hariç yüzeyi çevreler. İkinci ve üçüncü yazı satırları arasında paralel konumlu üç, bunların üstünde eksende bir yıldız motifi işlenmiştir. Yazıda ilk ve ikinci satır son harfleri kıvrık dal motifleriyle sonlanır. Sol ve sağ alt köşede üç benek motifi bulunmaktadır. Üç satır yatay, bir satır daireselel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultan / ü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe / haza ed-dir / hem / bi Siva(s).</p>			
Ön		Arka	

Katalog no: 42	Maden: Gümüş	Tarih: H.628 / M.1230-1231	Müze envanter no: 22005
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları ve yüzeyi aşınmıştır.			
<p>Ön yüz tanımı: Yüzeyi inci dizisi bordür kuşatır. Satır aralarına üç yıldız motifi işlenmiştir. Yazı satırlarında son harfler kıvrık dal motifiyle sonlanır. Dört satır yatay hatlı yazıyı üst kenar hariç, üç yönden birer satır yazı kuşatır. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah emir / ül-mü'minin. Çevresi: Sene seman / işriyn / sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Sağ kenar haricinde inci dizisi bordür yüzeyi çevreler. Çeşitli noktalara üç yıldız motifi işlenmiştir. Yazıda ilk ve ikinci satır son harfleri kıvrık dal motifiyle sonlanır. Üç satır yatay, bir satır daire sel hatlı yazı yer almaktadır. Yazı: Es-sultan / ü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe / haza ed-dir / hem / bi Sivas.</p>			
Ön		Arka	

Katalog no: 43	Maden: Gümüş	Tarih: H.629 / M.1231-1232	Müze envanter no: 21820
Çap: 22,5 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Yüzeyi kararmıştır.			
<p>Ön yüz tanımı: Yan ve üst kenarları inci dizisi bordür çevreler. Yüzeyde paralel konumlu iki sıra halinde dört yıldız motifi işlenmiştir. Yazı satır sonlarındaki harfler uzatılarak kıvrık dal motifiyle sonlanmaktadır. Üç satır yatay, bir satır daire sel hatlı yazı bulunur. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah emir. Çevresi: Sene / tis'a / işriyn / (sitte)ma'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Alt kenar inci dizisi bordürle kuşatılmıştır. İkinci ve üçüncü yazı satırlar arasındaki yüzeye paralel hatlı üç yıldız, üst satır boşluğuna, dikey eksene bir yıldız motifi işlenmiştir. Üstte yer alan yıldızın iki yanına birer daire motifi yerleştirilmiştir. Yüzeyde sol alt köşeye üç benek motifi bulunur. Ayrıca yazının ikinci satır son harfi kıvrık dal motifiyle sonlanmaktadır. Üç satır yatay, bir satır daire sel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultan / ü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe / haza ed-dir / hem / bi Sivas.</p>			
Ön		Arka	

Katalog no: 44	Maden: Gümüş	Tarih: H.629 / M.1231-1232	Müze envanter no: 23947
Çap: 22 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır.

Ön yüz tanımı: Yüzeyi kuşatan inci dizisi bordürün bir kısmı sol kenarda görülmektedir. Yatay eksende sola, bir dal üstünden gelişerek iki yana birer kavis yapan rumi motifi işlenmiştir. Yazı satırlarındaki son harfler kıvrık dal biçiminde sonlanır. Yatay eksende sağda ve yüzeyin sol üst köşesinde birer üç benek motifi bulunmaktadır. Birinci ve ikinci yazı satırları arasında bir adet yıldız yerleştirilmiştir. Dört satır yatay hatlı yazıyı iki kenarda birer satır dikey hatlı yazı kuşatır. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah emir / ül-mü'minin. Çevresi: Sene tis'a ve / işriyn ve sittemi'e.

Arka yüz tanımı: Sol üst köşede inci dizisi bordürün bir kısmı görünür. Yüzeye dağınık halde üç yıldız motifi işlenmiştir. Yazıda birinci ve ikinci satırdaki bazı harfler kıvrık dal motifleriyle sonlanır. Üç satır yatay hatlı yazıyı, dağınık şekilde üç yönde yazı sınırlandırır. Yazı: Es-sultan / ü'l-a'zam Keykubad / bin Keyhüsrev. Çevresi: Haza / ed-dirhem Sivas / duribe.

Katalog no: 45	Maden: Gümüş	Tarih: H.62(?) / M.1223-1232	Müze envanter no: 21800
Çap: 23,5 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Yüzeyi aşınmış, yer yer kararmış ve dairevi biçimi bozulmuştur.

Ön yüz tanımı: Yüzeyi inci dizisi bordür çevreler. Paralel hatlı iki sıra halinde dört yıldız motifi işlenmiştir. Yazı satırlarının son harfleri kıvrık dal motifleriyle sonlanır. Üç satır yatay, bir satır dairesele hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah emir. Çevresi: Sene /... / işriyn / sittemi'e.

Arka yüz tanımı: Yüzeyi sınırlandıran inci dizisi bordürün bir kısmı görünmektedir. Çeşitli noktalara iki yıldız motifi işlenmiştir. Üç satır yatay, bir satır dairesele hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultan / ü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe / (haza) ed-dir / hem / Sivas.

Katalog no: 46	Maden: Gümüş	Tarih: H.62(?) / M. 1223-1232	Müze envanter no: 21844
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır ve yüzeyinde kararma görülmektedir.			
Ön yüz tanımı: Sol alt kenarda inci dizisi bordürün küçük bir bölümü görünür. Yüzeyde çeşitli noktalara üç adet yıldız motifi işlenmiştir. Yazı satırlarında bazı harflerin sonları kıvrık dal motifleriyle sonlanmaktadır. Dört satır yatay, bir satır daireSEL hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah emir / ül-mü'minin. Çevresi: Sene / ... / işriyn / sittemi'e.			
Arka yüz tanımı: Üst kenarda inci dizisi bordürün bir kısmı görünmektedir. Yüze farklı konumlara yerleştirilen iki yıldız motifiyle hareketlendirilmiştir. Üç satır yatay, bir satır daireSEL hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya ved(din) / Keykubad/bin Key(hüsrev). Çevresi: Duribe / ... / ... / bi Siva(s).			
Ön			Arka

Katalog no: 47	Maden: Gümüş	Tarih: H.62? / M.1223-1232	Müze envanter no: 21819
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: -	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Yüzeyi aşınmış ve kararmıştır.			
Ön yüz tanımı: Üst ve sol kenarları inci dizisi bordür kuşatır. Yatay eksende rumi kenarlara kıvrımlar yaparak uzanır. Yazı ilk satır son harfi kıvrık dal biçimiyle sonlanır. Motif uç kısmında simetrik tekrarlanmıştır. Çeşitli noktalara iki yıldız işlenmiştir. İki satır yatay, bir satır daireSEL hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam el-Müstansır / (Billah emir ül-mü)'minin. Çevresi: Ve sittemi'e / sene / ... / işriyn.			
Arka yüz tanımı: Sol kenarda inci dizisi bordür görülmektedir. Eksende daire biçiminden gelişerek kenarlara uzanan rumi dalları uçlarında üçer yaprakla sonlanır. Motifin iki yanına birer yıldız işlenmiştir. İki satır yatay, bir satır daireSEL hatlı yazı yer alır. Yazı: (Es-sultan) ü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: ... / duribe / haza / ed-dirhem.			
Ön			Arka

Katalog no: 48	Maden: Gümüş	Tarih: H.630 / M.1232-1233	Müze envanter no: 95
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,88 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır.

Ön yüz tanımı: İnci dizisi bordür yüzeyin sol alt kısmında görünmektedir. Eksende düğüm motifinden rumi, uçlarda kıvrılarak iç içe geçerek sonlanır. Motifin alt ekseninde daire biçimi bulunur. Yazı satırlarının son harfleri kıvrık dal motifiyile sonlanır. Yüzeyde sol alta yıldız motifi yerleştirilmiştir. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı bulunur. Yazı: El-imam el-Müstansır / Billah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene / selasin / ve sitemi'e.

Arka yüz tanımı: Sağ alt kenarda inci dizisi bordür bulunur. Eksende daire biçiminden gelişen rumi motifi kenarlara doğru kıvrılarak uzanır. Motifin iki yanına birer yıldız işlenmiştir. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: (Duribe) / haza / ed-dirhem / Konya.

Katalog no: 49	Maden: Gümüş	Tarih: H.630 / M.1232-1233	Müze envanter no: 17531
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,92 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Yüzeyi aşınmış ve kararmıştır.

Ön yüz tanımı: Yüzeyin büyük bölümünü inci dizisi bordür kuşatır. Yatay eksene simetrik üç yıldız işlenmiştir. Yıldızların iki yanında birer daire motifi bulunur. Yazı satırlarında son harfler kıvrık dal motifiyile sonlanır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam el-Müstansır / Billah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene / selasin / ve sitemi'e.

Arka yüz tanımı: Yüzeyi kuşatan inci dizisi bordür sağ ve üst kenarda daha belirgindir. Eksende, daire biçiminden gelişerek kenarlara uzanan rumi motifinde dallar uçlarında üçer yaprakla sonlanır. Motifin iki yanına birer yıldız işlenmiştir. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Konya / duribe / haza / ed-dirhem.

Katalog no: 50	Maden: Gümüş	Tarih: H.630 / M.1232-1233	Müze envanter no: 101
Çap: 25 mm	Ağırlık: 2,96 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmış ve yüzeyi kararmıştır.			
<p>Ön yüz tanımı: Alt ve üst kenarlarda belirgin olan inci dizisi bordür yüzeyi kuşatır. Eksene yakın konuma düğüm motifi işlenmiştir. Yüzeyde çeşitli noktalara üç adet yıldız motifi yerleştirilmiştir. Dört satır yatay hatlı yazıyı, üst kenar hariç üç yönde yazı çevreler. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah / emirü'l-mü'minin. Çevresi: Sene / selasin / sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Alt kenarda inci dizisi bordür görünür. Tepede, eksenden sarkarak kenarlara uzanan rumi motifi işlenmiştir. Yazı ilk iki satırında bazı harfler kıvrık dal motifiyile sonlanır. Yüzeyde eksene bir yıldız yerleştirilmiştir. Üç satır yatay hatlı yazıyı, üst kenar hariç üç yönde yazı çevreler. Yazı: Es-sultan / ü'l-a'zam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: ... haza / Sivas / duribe.</p>			
Ön		Arka	
			

Katalog no: 51	Maden: Gümüş	Tarih: H.630 / M.1232-1233	Müze envanter no: 97
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,95 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmış ve yüzeyi kararmıştır.			
<p>Ön yüz tanımı: İçte düzeyle dışta inci dizisi bordür sol kenarları kuşatır. Yatay ekseninde bir kökten gelişerek iki yana uzanan rumi motifi işlenmiştir. Motifin sol üstüne daire motifi yerleştirilmiştir. Çeşitli noktalarda iki adet yıldız bulunmaktadır. Üçüncü haricindeki yazı satırları kıvrık dal motifiyile sonlanır. Dört satır yatay hatlı satırları, kenarlarda dikey hatlı birer satır yazı yer sınırlandırır. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah e / mir ül-mü'minin. Çevresi: Sene selasin / ve si(ttema'e).</p> <p>Arka yüz tanımı: Yüzeyi çevreleyen inci dizisi bordürün büyük kısmı görünür. Çeşitli noktalara üç adet yıldız motifi işlenmiştir. İlk yazı satırının son harfi kıvrık dal motifiyile sonlanır. Üç satır yatay hatlı yazıyı, üst kenar hariç üç yönde yazı çevreler. Yazı: Es-sultan / ü'l-a'zam Keykubad / bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe haza / ed-dirhem / Sivas.</p>			
Ön		Arka	
			

Katalog no: 52	Maden: Gümüş	Tarih: H.630 / M.1232-1233	Müze envanter no: 21853
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Yüzeyi aşınmış ve kararmıştır.			
<p>Ön yüz tanımı: Sol kenarları içte düz yüzeyli, dışta inci dizisi bordür çevreler. Eksende bir kökten gelişerek iki kenara birer kıvrım yapan rumi motifi yer alır. Üst kısımda paralel konumlu iki yıldız işlenmiştir. Yazıda ilk satır son harf kıvrık dal şeklinde sonlanır. Dört satır yatay hatlı yazıyı kenarlarda birer satır dikey hatlı sınırlandırır. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah e / mir ül-mü'minin. Çevresi: Sene selasin / ve sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Alt kenarları inci dizisi bordür kuşatır. Çeşitli noktalar üç yıldız motifi işlenmiştir. Yazı satırlarında bazı harfler kıvrık dal motifiyle sonlanır. Üç satır yatay hatlı yazıyı üst kenar hariç dairesel hatlı yazı çevreler. Yazı: Es-sultan / ü'l-a'zam Keykubad / bin (Key)hüsrev. Çevresi: Haza / ed-dirhem (Si)vas / duribe.</p>			
Ön			Arka

Katalog no: 53	Maden: Gümüş	Tarih: H.631 / M.1233-1234	Müze envanter no: 17532
Çap: 23 mm	Ağırlık: 3 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır.			
<p>Ön yüz tanımı: Yüzeyin üst yarı kenarlarını inci dizisi bordür kuşatır. Yatay eksene üç adet yıldız işlenmiştir. Yıldızların arasında birer adet daire biçimi bulunur. Eksenin sol altında üç benek motifi yerleştirilmiştir. Yazı satırlarında son harfler kıvrık dal motifiyle sonlandırılmıştır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam el-Müstansır / Billah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene / ahad selasin / ve sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Üst kenarları inci dizisi bordür çevreler. Eksende daire biçiminden gelişen rumi dalları kıvrılarak kenarlara uzanır ve uçlarında üçer yaprakla sonlanır. Motifin iki yanına birer yıldız, alt hizaya ise daire biçimleri işlenmiştir. Yazının ilk satır son harfi kıvrık dal motifiyle sonlanır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Konya / duribe / haza / ed-dirhem.</p>			
Ön			Arka

Katalog no: 54	Maden: Gümüş	Tarih: H.631 / M.1233-1234	Müze envanter no: 21802
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,96 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmış ve yüzeyi kararmıştır.			
<p>Ön yüz tanımı: Yüzey kenarlarında bazı noktalarda inci dizisi bordür görünür. Eksende düğüm motifinden gelişen rumi motifi kenarlara doğru kıvrımlar yaparak uzanır. Yazı satırlarındaki son harfler kıvrık dal motifi ile birleşir. Sağ üst köşeye yıldız, eksenin sol alt hizasına üç benek motifi işlenmiştir. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam el-Müstansır / Billah emir. Çevresi: Ü'l-mü'minin / sene / ahad selasin / ve sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Kenarları yer yer belli olan inci dizisi bordür kuşatır. Yatay eksende sağ tarafa üç benek motifi işlenmiştir. Üst kısımda iki yıldız motifi bulunur. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultan'ü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Konya / duribe / haza / ed-dirhem.</p>			
Ön			Arka

Katalog no: 55	Maden: Gümüş	Tarih: H.631 / M.1233-1234	Müze envanter no: 15639
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,85 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır.			
<p>Ön yüz tanımı: Sağ kenarları inci dizisi bordür kuşatmaktadır. Yatay eksende bir kökten gelişerek kenaralar kıvrımlarla uzanan rumi motifi işlenmiştir. Ruminin uçlarında daire biçimleri bulunur. Ruminin altında ise iki adet yıldız motifi işlenmiştir. Dört satır yatay hatlı yazıyı, üst kenar hariç üç yönde dairesel hatlı yazı sınırlandırır. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah / emirü'l-mü'minin. Çevresi: Sene / ahad selasin / sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Sol üst kenarda inci dizisi bordürün bir kısmı görünür. Yüzeyde çeşitli noktalara beş adet yıldız motifi işlenmiştir. Yazının birinci ve ikinci satırındaki son harfler uzatılarak kıvrık dal motifiyle sonlandırılmıştır. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultan / ü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe / haza ed-dir / hem bi Siv / as.</p>			
Ön			Arka

Katalog no: 56	Maden: Gümüş	Tarih:H.(6)31/M.1233-1234	Müze envanter no: 17407
Çap: 22 mm	Ağırlık: 2,97 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Genel durumu: Yüzeyle kararma ile aşınma görülmektedir.			
<p>Ön yüz tanımı: Sol kenarları inci dizisi bordür çevreler. Eksene yakın konumda bir kökten gelişen rumi motifi kenarlara doğru kıvrılarak uzanır. Sol üst köşeye bir yıldız motifi işlenmiştir. Dört satır yatay hatlı yazıyı, üst kenar hariç üç yönden dairesel hatlı yazı sınırlandırır. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah / emirü'l-mü'minin. Çevresi: Sene / ahad selasin / (ve sittemi'e).</p> <p>Arka yüz tanımı: Üst kenarları inci dizisi bordürle sınırlandırılan sikke eksenine bir yıldız motifi işlenmiştir. Yüzeyle üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultan / ü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe / haza / ed-dirhem / Sivas.</p>			
Ön			Arka
			

Katalog no: 57	Maden: Gümüş	Tarih:H.(6)31/M.1233-123	Müze envanter no: 99
Çap: 22 mm	Ağırlık: 2,97 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır.			
<p>Ön yüz tanımı: Alt kenarları inci dizisi bordür kuşatır. Eksende bir kökten gelişen rumi motifi kenarlara doğru kıvrılarak uzanır. Birinci ve üçüncü yazı satırlarının son harfleri kıvrık dal motifiyle sonlanır. Üç satır yatay hatlı yazıyı alta ve üstte birer satırlık yazılar çevreler. Yazı: El-imam el-Müstansır / Billah e / mir ül-mü'minin. Çevresi: Sene ahad / selasin ve (sittemi'e).</p> <p>Arka yüz tanımı: Alt kenarları inci dizisi bordürle çevrelenen yüzeyle ilk iki satırın arasına simetrik iki yıldız motifi işlenmiştir. İkinci yazı satırı kıvrık dal motifiyle sonlanır. Sağ alt bölümde yazı satırları arasında üç daire biçimi bulunur. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultan / ü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Dur(ibe) / (ha)za ed-dir / hem / bi Sivas.</p>			
Ön			Arka
			

Katalog no: 58	Maden: Gümüş	Tarih: H.631 / M.1233-1234	Müze envanter no: 98
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,96 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Sağ üst kenarında kopma görülmektedir.

Ön yüz tanımı: Alt kenarlarda daha belirgin olan inci dizisi bordür yüzeyi kuşatır. Eksende bir kökten gelişerek kenarlara kıvrımlarla uzanan rumi motifi işlenmiştir. Üst hizada birbirine paralel iki yıldız motifi bulunur. Yazının dördüncü satırında bazı harfler kıvrık dal motifiyle sonlanır. Dört satır yatay hatlı yazıyı, üst kenar haricinde üç yönden dairesel hatlı yazı çevreler. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah / emirü'l-mü'minin. Çevresi: Sene / ahad selasin / ve sittemi'e.

Arka yüz tanımı: Alt ve üst kenarlarda belirgin olan inci dizisi bordür yüzeyi sınırlandırır. Eksene yakın konumda yıldız motifi yer alır. İlk iki satır sonundaki harfler kıvrık dal motifiyle sonlanır. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultan / ü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe / haza / ed-dirhem / Sivas.

Katalog no: 59	Maden: Gümüş	Tarih: H.631 / M.1233-1234	Müze envanter no: 21851
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,85 g	Basım yeri: -	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmış ve yüzeyi kararmıştır.

Ön yüz tanımı: Alt kenarları inci dizisi bordür çevreler. Yatay eksende bir kökten gelişerek kenarlara yayılan rumi motifi işlenmiştir. Dört satır yatay hatlı yazıyı, üst kenar hariç üç yönde dairesel hatlı yazı kuşatır. Yazı: (El-imam) / el-Müstansır / Billah / emirü'l-mü'minin. Çevresi: Sene / ahad selasin / sittemi'e.

Arka yüz tanımı: Sol alt kenarda inci dizisi bordür bulunur. Yüzeyde çeşitli noktalara iki adet yıldız motifi işlenmiştir. Yazı: ... Çevresi: ...

Katalog no: 60	Maden: Gümüş	Tarih: H.632 / M.1234-1235	Müze envanter no: 100
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,92 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmış ve dairevi biçimi bozulmuştur.			
<p>Ön yüz tanımı: Sol alt kenarlarda inci dizisi bordür görülmektedir. Eksende bir kökten gelişen rumi kenarlara doğru kıvrımlar yaparak uzanır. Dikey eksene yakın konuma iki yıldız motifi işlenmiştir. Dört satır yatay hatlı yazıyı, üst kısım hariç dairesel hatlı yazı çevreler. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah / emirü'l-mü'minin. Çevresi: Sene / isneyn selasin / ve sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Sol ve alt kenarlarda inci dizisi bordür bulunmaktadır. Üç sıra halinde birbirine paralel ikiye yıldız işlenmiştir. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: (Du)ribe / haza / (ed-dir)hem / bi Sivas.</p>			
Ön			Arka
			

Katalog no: 61	Maden: Gümüş	Tarih: H.632 / M.1234-1235	Müze envanter no: 96
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,97 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Yüzeyi aşınmış ve kararmıştır.			
<p>Ön yüz tanımı: Yüzeyi kenarı inci dizisi bordür kuşatır. Eksene düğüm motifi işlenmiştir. Yazıda ilk satır son harfi kıvrık dal şeklinde sonlanır. Yazıda ilk satır son harfi kıvrık dal motifiyle sonlanır. Dört satır yatay hatlı yazıyı, üst kenar hariç üç yönde yazı çevreler. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah / emirü'l-mü'minin. Çevresi: Sene isna / selasin / sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Ön yüzde olduğu gibi sağ kenarlar inci dizisi bordürle çevrelenmiştir. Sol üst köşeye bir yıldız motifi işlenmiştir. Yazı satırlarında son harfler kıvrık dal motifiyle sonlanır. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultan / ü'l-a'zam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Haza / ed-dirhem / Sivas / duribe.</p>			
Ön			Arka
			

Katalog no: 62	Maden: Gümüş	Tarih: H.632 / M.1234-1235	Müze envanter no: 21855
Çap: 22,5 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmış ve dairevi biçimi bozulmuştur. Ön yüzde sağ üste, arka yüzde sol alta denk gelen yere delik açılmıştır.			
Ön yüz tanımı: Üst kenarda inci dizisi bordür bulunur. Yüzeyle çeşitli noktalarda üç adet yıldız motifi işlenmiştir. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı işlenmiştir. Yazı: El-imam / el-Müstansır Billah / emirü'l-mü'minin. Çevresi: Sene selase / selasin / ve sittemi'e.			
Arka yüz tanımı: Sağ ve üst kenarlarda inci dizisi bordür görünmektedir. Dağınık halde dört adet yıldız işlenmiştir. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer bulunur. Yazı: Es-sultan / ü'l-muazzam Keykubad / bin Keyhüsrev. Çevresi: Duribe / haza / ed-dirhem / Sivas.			
Ön			Arka

Katalog no: 63	Maden: Gümüş	Tarih: H.632 / M.1234-1235	Müze envanter no: 18685
Çap: 24,5 mm	Ağırlık: 2,93 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları ve yüzeyi aşınmıştır.			
Ön yüz tanımı: İnci dizisiyle kuşatılan yüzeyde yatay eksene düğüm motifi işlenmiştir. Bunun üst satırında aynı hizaya bir yıldız konumlandırılmıştır. Dört satır yatay hatlı yazıyı, üst kısım hariç dairesel hatlı yazı sınırlandırır. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah / emirü'l-mü'minin. Çevresi: Sene / selase / selasin / ve sittemi'e.			
Arka yüz tanımı: Yüzeyi inci dizisi bordür çevreler. Tepe noktaya kenarlara doğru uzanan rumi motifi yerleştirilmiştir. Eksene yakın konuma yıldız motifi işlenmiştir. Yazının ilk iki satır son harfleri uzatılarak kıvrık dal biçimiyle sonlandırılmıştır. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultan / ü'l-a'zam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Haza ed-dirhem / bi Sivas / duribe.			
Ön			Arka

Katalog no: 64	Maden: Gümüş	Tarih: H.633 / M.1235-1236	Müze envanter no: 17541
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,97 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmıştır.			
<p>Ön yüz tanımı: Kenarları, büyük kısmı görünen, inci dizisi bordür kuşatır. Eksende düğüm motifinden rumi, uçlarda kıvrılarak iç içe geçerek sonlanır. Kompozisyonun her iki yanına birer yıldız, sağ üst köşeye ise bir yıldız işlenmiştir. Yazıda ilk satırın son harfi kıvrık dal motifiyile sonlanır. Eksende alt hizada üç benek motifli bulunmaktadır. Yüzeyde boşluklara daire biçimleri yerleştirilmiştir. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam el-Müstansır / Billah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene / selase ve selasin / ve sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Büyük bölümü belirsiz olan inci dizisi bordür yüzeyi çevreler. Eksende daire motifinden gelişen rumi dalları uçlarında üçer yaprakla sonlanır. Kompozisyonun her iki yanında üst hizaya yıldız, alt hizaya ise daire motifleri işlenmiştir. Yazının ilk satır son harfi kıvrık dal motifiyile sonlanır. Yazının ilk satır son harfi kıvrık dal motifiyile sonlanır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Konya / duribe / haza / ed-dirhem.</p>			
Ön		Arka	
			

Katalog no: 65	Maden: Gümüş	Tarih: H.633 / M.1235-1236	Müze envanter no: 17534
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,79 g	Basım yeri: Konya	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Genel durumu sağlamdır.			
<p>Ön yüz tanımı: Kenarları kuşatan inci dizisi bordür sol alt kenarda daha belirgindir. Eksende düğüm motifinden gelişen rumi kıvrılarak kenarlara uzanır. Yazı satırlarının son harfleri kıvrık dal motifiyile sonlanır. Çeşitli noktalara üç adet yıldız işlenmiştir. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam el-Müstansır / Billah emir. Çevresi: Ül-mü'minin / sene / selase ve selasin / ve sittemi'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Kenarları inci dizisi bordür ile sınırlandırılmış ve çeşitli noktalarına iki yıldız motifli işlenmiştir. Yatay eksende sağ tarafa üç benek motifli konumlandırılmıştır. İki satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: Bi Konya / duribe / haza / ed-dirhem.</p>			
Ön		Arka	
			

Katalog no: 66	Maden: Gümüş	Tarih: H.633 / M.1235-1236	Müze envanter no: 102
Çap: 24 mm	Ağırlık: 2,99 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmış ve yüzeyi kararmıştır.			
<p>Ön yüz tanımı: Sol kenarda inci dizisi bordür bulunur. Eksende düğüm motifinden gelişen rumi dalları uçlarında üçer yaprakla sonlanır. Sağ üst köşeye bir yıldız motifi işlenmiştir. Yazının ilk ve ikinci satır arasında iki daire biçimi yerleştirilmiştir. Dört satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı bulunur. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah / emirü'l-mü'minin. Çevresi: ... / selase / selasin / ve (sitte)ma'e.</p> <p>Arka yüz tanımı: Sol kenarı inci dizisi bordür sınırlandırır. Yazının ilk ve ikinci satır son harfleri kıvrık dal motifiyile sonlanır. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultan / ü'l-a'zam / Keykubad / bin Keyhüsrev. Çevresi: Haza / ed-dirhem / Sivas / (duribe).</p>			
Ön			Arka

Katalog no: 67	Maden: Gümüş	Tarih: H.(6)?5/M.1227-1238	Müze envanter no: 21831
Çap: 23 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: -	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmış ve yüzeyi kararmıştır.			
<p>Ön yüz tanımı: Çeşitli noktalara üç yıldız motifi işlenmiştir. Birinci ve ikinci yazı satırlarında bazı harfler kıvrık dal motifiyile sonlanmaktadır. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam el-Müstansır / Billah emir / ül-mü'mi(nin) Çevresi: Sene / hamse / ... /</p> <p>Arka yüz tanımı: Yüzeyde dört satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / (Ala) eddünya veddin / (eb)ul feth Keykubad (bin) / Keyhüsrev. Çevresi: Haza / ... /</p>			
Ön			Arka

Katalog no: 68	Maden: Gümüş	Tarih: H.63? / M.1232-1241	Müze envanter no: 16530
Çap: 22 mm	Ağırlık: 2,97 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel

Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmış ve yüzeyi yer yer kararmıştır.

Ön yüz tanımı: Kenarlarda inci dizisi bordürün bir kısmı görünmektedir. Eksene yakın konumda, bir kökten gelişerek kenarlara doğru kıvrımlarla uzanan rumi motifi işlenmiştir. Motifin üstünde daire biçimi bulunur. Yazıda son satırın son harfi kıvrık dal motifiyile sonlanır. Dört satır yatay hatlı yazı ve sol kenar ile alt kenarda tek satır yazı yer alır. Yazı: El-imam el-Müstansır / Billah / (e)mîr ül-mü'minin. Çevresi: Sene ... / selasin ve sittemi'e.

Arka yüz tanımı: Kenarlarda bir kısmı belirgin olan inci dizisi bordür yer alır. Yatay ekseninde iki adet yıldız motifi işlenmiştir. Birinci ve ikinci yazı satırlarında son harfler kıvrık dal motifiyile sonlanır. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultan / ü'l-muazzam / Keyk(ubad bin) Keyhüsrev. Çevresi: Duribe / haza / (ed-dirhem) / Sivas.

Katalog no: 69	Maden: Bakır	Tarih: -	Müze envanter no: 16321
Çap: 20 mm	Ağırlık: 2,78 g	Basım yeri: Bilveran	Süsleme: Geometrik

Günümüzdeki durumu: Yüzeyi kararmıştır.

Ön yüz tanımı: Sağ kenarları inci dizisi bordür çevreler. Yüzeye üç satır yatay hatlı yazı işlenmiştir. Yazı: El-imam / el-Müstansır / emir ül...

Arka yüz tanımı: Sağ kenarları düz yüzeyli bordür sınırlandırır. Üç satır yatay hatlı yazı yer almaktadır. Yazı: Bilveran / Es-sultan ... / Keykubad (bin) Key(Hüsrev).

Katalog no: 70	Maden: Gümüş	Tarih: -	Müze envanter no: 16438
Çap: 20 mm	Ağırlık: 1,72 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Ön yüz çevre yazısı günümüze ulaşmamıştır.			
Ön yüz tanımı: Yüzeyle eksene yakın konumda, bir kökten gelişerek kenarlara doğru kıvrımlarla uzanan rumi motifi işlenmiştir. Çeşitli noktalarda ise üç adet yıldız motifi görünür. Dört satır yatay hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah / emirü'l-mü'minin. Çevresi: ...			
Arka yüz tanımı: Çeşitli noktalara işlenen beş adet yıldız motifiyle yüzey hareketlendirilmiştir. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultan /ü'l-muazzam / (Keyku)bad bin Keyhüsre(v). Çevresi: Duribe / haza / ... / (Si)vas.			
Ön		Arka	

Katalog no: 71	Maden: Gümüş	Tarih: -	Müze envanter no: 21822
Çap: 24,5 mm	Ağırlık: 2,90 g	Basım yeri: Sivas	Süsleme: Geometrik, bitkisel
Günümüzdeki durumu: Kenarları aşınmış ve yüzeyi kararmıştır.			
Ön yüz tanımı: Yüzeyi kuşatan inci dizisi bordürün bir kısmı sol kenarda görülmektedir. Eksene yakın konuma yıldız motifi işlenmiştir. Yazının ikinci satır son harfi kıvrık dal motifiyle sonlanır. Dört satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: El-imam / el-Müstansır / Billah emir. Çevresi: ...			
Arka yüz tanımı: Sağ alt kenarlarda inci dizisi bordür bulunur. Üç satır yatay, bir satır dairesel hatlı yazı yer alır. Yazı: Es-sultanü'l-muazzam / Alaeddünya veddin / Keykubad bin Keyhüsrev. Çevresi: ...			
Ön		Arka	

Katalog no: 72	Maden: Bakır	Tarih: -	Müze envanter no: 16336
Çap: 24 mm	Ağırlık: 4,24 g	Basım yeri: -	Süsleme: Geometrik
Günümüzdeki durumu: Daire biçimi bozulmuştur.			
Ön yüz tanımı: Sağ kenarları düz yüzeyli bordür kuşatır. Yatay hatlı dört satır yazı bulunur. Yazı: El ima(m) / Mustans(ır) / Billah / ül-mü*(minin)...			
Arka yüz tanımı: Sağ kenarları inci dizisi bordür çevreler. Yüzeye üç satır yatay hatlı üç satır yazı işlenmiştir. Yazı: Es-sultan / ... Keyk (uba) / d bin Key(hüsrev).			
Ön			Arka
			

3. Karşılaştırma ve Değerlendirme

Çalışma kapsamında, Bursa Arkeoloji Müzesi envanterine kayıtlı Anadolu Selçuklu sultanı I. Alaaddin Keykubad'ın sultanlık dönemine ait 220 sikke tespit edilmiştir. Bunlardan tekrarlanan 137 örnek ile müzede sergilenen 11 örnek katalog içerisinde tanıtılmamıştır. Fiziksel durumu nispeten daha iyi olan 72 sikkeye katalogda yer verilmiştir.

Sikkelerin büyük bölümü satın alma yoluyla çeşitli tarihlerde müze envanterine dahil edilmiştir. Çoğunluğu günümüzde sağlam durumdadır. Ancak bazılarının yüzeyinde zaman içerisinde kararmalar ve kenarlarda aşınmalar meydana gelmiştir. Bu durum çevre yazısında yer alan tarih ve basım yeri bilgilerinin okunmasını güçleştirmektedir. Bu duruma bir diğer etken ise sikkelerin yapım tekniğinden kaynaklanmaktadır. Tamamı çekiç yardımıyla vurularak darp tekniğiyle üretilen sikkelerin bazılarında, kalıbın sikke pulu yüzeyine simetrik oturmaması kalıbın birebir uygulanamamasına dolayısıyla kenar yazılarında kaymalar oluşmasına neden olmuştur.

Konumuzu oluşturan sikkelerde, I. Alaaddin Keykubad'ın sultanlık dönemi olan H.616-634 (M.1220-1237) yılları arasında en erken H.616 (M.1220), en geç H.633 (M.1235-1236) tarihleri tespit edilmiştir. H.616 tarihi 12 sikkede, H.617 tarihi 39 sikkede, H.618 tarihi 27 sikkede yer almakta dolayısıyla sultanlığın erken yılları eser sayısı bakımından ön plana çıkmaktadır. Sikkelerden 6'sının tarihi okunamazken, 10'unun tarih satırlarından iki rakamı okunabilmiştir. Ayrıca yazı satırlarında dönemin halifesinin adına yer verilmesi, tarih tespiti yapılamayanların tarihlendirilmesinde bir yöntem olarak katalog içerisinde kullanılmıştır. Bu bağlamda, I. Alaaddin Keykubad Döneminde halifelik yapan en-Nasır-Lidinillah (H.575-622/M.1180-1225) Dönemine ait 140, ez-Zahir-Biemrillah (H.622-623/M.1225-1226) Dönemine ait 8, el-Müstansır-Billah (H.623-640/M.1226-1242) Dönemine ait 72 adet sikke bulunmaktadır.

I. Alaaddin Keykubad Döneminde altın, gümüş ve bakır malzemeli sikkelerin basıldığı bilinmektedir⁹. Ancak çalışmamıza konu edindiğimiz Bursa Arkeoloji Müzesinde söz konusu sultana ait altın sikkeye rastlanmamış, 212 gümüş, 8 bakır malzemeli sikke tespit edilmiştir. Ölçüler incelendiğinde, gümüş sikkelerin çapları 20 mm. ile 25,5 mm. arasında değişmekte olup, çap ölçülerinin ortalaması 23,28 mm.'dir. Ağırlık ölçüleri ise 1,72 g. ile 3,03 g. aralığında ve 2,89 g. ortalamasındadır. Bakır sikkelerde 20 mm. ile 25 mm. arasında değişen çap ölçülerinin ortalaması 22,56 mm.'dir. Ağırlıkları 2,54 g. ile 4,24 g. arasında değişmekte ve ortalama olarak 3,25 g.'dir. Bu doğrultuda konumuzu oluşturan sikkelerin, Anadolu Selçuklu gümüş sikkelerinde görülen ortalama 21-24 mm. çap ve 2.5-3 g. arasında değişen ağırlık ile bakır sikkelerdeki ortalama 18-32 mm. çap ve 2-12 g. ağırlık ölçüleriyle paralellik gösterdiği görülmektedir¹⁰.

I. Alaaddin Keykubad Dönemi sikkelerinin, Amid, Bilveran, Düneysir, Erzincan, Erzurum, Kayseri, Konya, Malatya, Mardin, Sis, Sivas ve Tokat yerleşimlerinde basıldığı bilinmektedir¹¹. İncelediğimiz sikkelerden 137'sinde Sivas, 55'inde Konya, 12'sinde Kayseri ve 2'sinde Bilveran yerleşimleri tespit edilmiştir. 14'ünde ise basım merkezi belirlenememiştir.

3.1. Süsleme

Bitkisel Süsleme

Rumi

Birbirine bağlı kıvrım dallar ile uçlarındaki bademe benzer yapraklardan oluşan ve Türklerin Orta Asya'dan beri kullandıkları rumi motifi, Anadolu Selçukluları Döneminde stilize edilerek hayvan figürü formlarının zamanla değiştirilip yeniden yorumlandığı Türk süsleme biçimidir¹². Türk sanatının erken dönemlerinden itibaren çeşitli malzeme, biçim ve kompozisyonlarla işlenen rumi motifi, süsleme sanatlarının en sık kullanılan motiflerindedir. Motifin adlandırılması ve kökeni konusunda çeşitli görüşler bulunmaktadır. Selçuki, Türki, islimi, yarım palmet, yarım akantus, lotus ve arabesk ifadeleri motifi tanımlamada kullanılmıştır¹³. Rumi kelimesi "Anadolu'ya ait", "Anadolulu" anlamına gelmesine rağmen Anadolu öncesi Türk devletlerinden Asya Hun, Göktürk, Uygur, Karahanlı, Gazneli ve Büyük Selçuklu sanatlarında kendisine yer bulmuştur¹⁴. Anadolu Selçuklu Dönemi ve sonrasında Beylikler ve Osmanlı sanatında

9 Halit Erkiletlioğlu ve Oğuz Güler, *Türkiye Selçuklu Sultanları ve Sikkeleri* (Kayseri: Erciyes Üniversitesi, 1996), 98-120; Yılmaz İzmirli, *Anadolu Selçuklu Paraları* (İstanbul: Mas Matbaacılık, 2010), 108-163; Ahmet Altıntaş, "Selçuklu Türkiye'sinde Para," *Türkler*, haz. Hasan Celal Güzel, Kemal Çiçek, Salim Koca (Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002), c .7, 585.

10 Gündegül Parlar, *Anadolu Selçuklu Sikkelerinde Yazı Dışı Figüratif Ögeler* (Ankara: Kültür Bakanlığı, 2001), 113.

11 Teoman, "I. Alâeddin Keykubad Dönemi Sikkeleri," 93; İzmirli, *Anadolu Selçuklu Paraları*, 108-163; Erkiletlioğlu ve Güler, *Türkiye Selçuklu Sultanları ve Sikkeleri*, 98-120.

12 Şeyda Yavuz, "Süsleme Sanatlarında Rumi Motifi ve Tarihsel Gelişimi" (Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, 2008), 13.

13 Zekeriya Şimşir, "Konya'daki Selçuklu Mimarisinde Rumi Motifi" (Doktora tezi, Selçuk Üniversitesi, 2002), 14.

14 Hatice Aksu, "Rumi Motifinin İlk Öncüleri," *Türkler*, haz. Hasan Celal Güzel, Kemal Çiçek, Salim Koca (Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002), c .4, 323.

motife olan yoğun ilgi devam etmiştir. Ayrıca Endülüs Emevi, Abbasi, Fatımi ve Memlûk sanatlarında motifin kullanımı görülmektedir¹⁵. Ruminin kökeni üzerine yapılan tartışmalar genellikle bitkisel veya hayvansal kaynaklı olduğu üzerinedir. Motifin Türk sanatı içerisindeki tarihsel gelişimi incelendiğinde, ilk örneklerdeki Orta Asya hayvan üslubu etkisi oldukça açıktır. Ancak İslamiyet'in kabulüyle birlikte geçen sürede motif bitkisel karaktere daha yakın bir gelişim göstermiştir.

Çalışmamız kapsamında incelediğimiz rumi motifi toplamda 202 sikkede ve üç farklı üslupta kullanılmıştır. İlk tipi oluşturan üslup, dilimli (dendanlı) rumi olarak da adlandırılmakta¹⁶ ve 60 sikkede görülmektedir. Bunlardan 53'ü sadece ön yüzde, 4'ü sadece arka yüzde, 3'ü ise her iki yüzde yer alır. Motif ana hatları itibariyle, ortadan kenarlara kıvrımlarla uzanan dallar ve yer yer badem şeklindeki yüzeysel kavislerden oluşur. Motifi, büyük ve küçük boyutlu olmak üzere ikiye ayırmak mümkündür. Büyük boyutlu örneklerin tamamı, motifin boyutlarından dolayı, ön yüzde yatay eksene konumlandırılmıştır. Bu tip kendi içinde dörde ayrılır. Bunlardan bir kökten gelişenler sikkelerin 18'inde (G.1), yazı satırları arasında olanlar 16'sında (G.2), ayrı köklerden gelişenler 8'inde (G.3) ve düğüm motifinden gelişenler 4'ünde (G.4) görülür. Bir kökten gelişenlerin H.617-619 yılları arasına, eksendeki düğüm motifinden gelişenlerin H.630-633 yılları arasına ait olması dikkat çekicidir. Küçük boyutlu (G.5) 10 örneğin 6'sı ön, 3'ü arka yüzde, 1'i her iki yüzde de yer alır. Bunlardan 8'i tepeye, 7'si yatay eksene konumlandırılmıştır.

Görsel 1: 24 Görsel 2: 57 Görsel 3: 37

Görsel 4: 48 Görsel 5: 4

İkinci tip, sencide rumiye¹⁷ benzer üsluba sahiptir ve yine eksenden gelişerek birer dal üstünde kenarlara doğru uzanmaktadır. Motif, uçlarında badem şeklindeki oval üç yaprakla sonlanır. 75 sikkede görülen tipte motif, bunlardan 56'sında sadece ön yüze, 15'inde sadece arka yüze, 4'ünde ise her iki yüze işlenmiştir. Motifin eksendeki başlangıç noktasındaki düzenlemeye göre kendi içerisinde dörde ayrılmaktadır. Daire motifinden gelişen sikkelerin 41'inde (G.6), bir kökten gelişen 20'sinde (G.7), düğüm motifinden gelişen 9'unda (G.8) ve yıldız motifinden gelişen 5'inde (G.9) görülür. Ayrıca motif 7'sinde tepeden aşağı sarkar

15 Aziz Doğanay, "Tezyinat," *TDV Ansiklopedisi*, c.41, (İstanbul: TDV Yayınları, 2012), 81.

16 Yavuz, "Süsleme Sanatlarında Rumi," 34.

17 Yavuz, "Süsleme Sanatlarında Rumi," 36.

şekilde konumlandırılmıştır (G.10). Aşağı sarkan eserlerin tamamı arka yüzde yer alırken, yıldızdan ve düğümden gelişenlerin tamamı ön yüzde yer almaktadır.

Görsel 6: 16 Görsel 7: 2 Görsel 8: 18

Görsel 9: 17 Görsel 10: 2

Üçüncü tip, diğerleriyle kıyaslandığında küçük boyutlu olması ve tek dal biçiminde uzaması açısından farklılık gösterir. Motif, yazı satırlarındaki harfleri tamamlayan bir unsur olarak işlenmiştir. 185 sikkede görülen motif, 59'unda sadece ön yüze, 5'inde sadece arka yüze, 121'inde iki yüze de işlenmiştir. 174 sikkede harf sonlarının kıvrık dal şeklinde uzatılmasıyla oluşturulurken (G.11), 12 sikkede motif harfin baş veya orta noktasına temas eder ya da harfe yakın konumdadır (G.12). Harf sonlarının uzatılmasıyla oluşturulan örneklerden 22'sinde motifin uçları simetrik şekilde tekrarlanmıştır (G.13). Bu örneklerin tamamı ön yüzde görülür. Satırdaki son harfin uzatılmasıyla elde edilen kıvrık dal motiflerinden bazıları, Orta Asya Türk sanatı ve Anadolu Selçuklu sanatında kullanılan ejder motifinin stilize üsluptaki yorumu olarak değerlendirilebilir (G.14). Bu örneklerde kıvrımlı gövde tepe noktada ağızını açmış bir ejderi anımsatmaktadır. Özellikle bir sikkede (Kat. No: 9) boynuzlu kafasını sola çevirmiş ve ağızını açmış ejder görünümü daha belirgindir.

Görsel 11: 20 Görsel 12: 11 Görsel 13: 37 Görsel 14: 4

Rumi motifinin Türk sanatındaki ilk örnekleri Orta Asya Türk sanatında karşımıza çıkmaktadır. Pazırık Kültürüne ait Tuekta Kurganı buluntuları arasında yer alan, M.Ö. 6. yüzyıla tarihlendirilen, deri malzemeli applike örnek motifin hayvan üslubu olan bağlantısını göstermektedir. Burada geyik boynuzlu kaplan figürünün boynuzundaki kıvrımlar rumi motifinin seçkin bir örneğini oluşturmaktadır (G.15). Yine Pazırık Kültürüne ait Pazırık 5 No'lu Kurgandan günümüze ulaşan, M.Ö. 4-5. yüzyıla tarihlendirilen keçe malzemeli eyer örtüsünün bordür yüzeyinde rumi motifi görülmektedir (G.16). Uygur resim sanatının önemli örneklerini teşkil eden Bezeklik duvar resimlerinde, Buda tasvirlerinde rumi motifinin kullanımı

söz konusudur. Burada motif daha çok dini konulu sahnelerdeki dekorun bir tamamlayıcısı olarak bordür yüzeylerinde işlenmiştir (G.17). Gazneliler Döneminden günümüze ulaşan ve bir saraya ait olduğu düşünülen mimari parçada bordür yüzeyinde rumi süsleme yer alır (G.18).

Görsel 15: Tucta Kurganı applike **Görsel 16:** Pazırık Kurganı eyer **Görsel 17:** Bezeklik duvar resmi **Görsel 18:** Gazneliler mimari parça

Büyük Selçuklu Dönemine ait, M.1175-1225 yılları arasında İran İsfahan coğrafyasına atfedilen ve şişe (matara) olduğu düşünülen seramik malzemeli eser yüzeyinde, ortadaki ağaca doğru nişan alan iki süvari tasvir edilmiştir. Burada zemini rumilerden oluşan bitkisel kompozisyon kaplamaktadır (G.19). Anadolu Selçuklu Dönemi Konya Karatay Medresesi (M.1251) çini süslemelerinde motife sıklıkla yer verilmiştir (G.20). Ankara Arslanhane Camisi mihrap süslemeleri dönemin süsleme sanatı açısından kompozisyon ve motif zenginliğiyle önemlidir. Mihrap tepeliğinde yer alan, zemini rumi ve palmetlerle bezeli yüzeyde kavisli ve pullu gövdeye sahip stilize ejder motifini anımsatmaktadır. Arslanhane Camisindeki bu motifin, konumuzu oluşturan eserlerdeki rumi süslemenin üçüncü tipindeki harf sonlarında görülen kıvrık dal motiflerindeki stilize ejder tasvirleriyle olan benzerliği dikkat çekicidir. (G.21).

Görsel 19: Büyük Selçuklu seramik şişe **Görsel 20:** Anadolu Selçuklu Konya Karatay Medresesi çini süsleme **Görsel 21:** Ankara Arslanhane Camisi mihrap tepeliği

Rumi motifi hem Anadolu'da hem de Anadolu dışındaki Türk Devletlerinin sikkelerinde de yoğun tercih edilen bir süsleme unsuru olarak yüzyıllarca kullanılmıştır. Gazneli Devleti hükümdarlarından Gazneli Mahmut döneminden M.1030 tarihli sikkede yazının tepe noktasında rumiye yer verilmiştir (G.22). Eyyubi hükümdarlarından Selahaddin Eyyubi

Döneminde (M. 1179-1180) basılan sikkede, inci dizisi bordür içerisinde tepe noktada rumi motifi görülür (G.23). Moğol İmparatoru Cengiz Han'ın M.1221-1227 yılları arasına tarihlenen sikkesinde motif düz yüzeyli bordür içerisinde en alt ve üst noktalara yerleştirilmiştir. Bunun dışında yazı satırlarındaki bazı harflerin sonlarındaki kıvrık dal şeklinde uzatılarak rumiler oluşturulmuştur (G.24). İhanlı hükümdarı Abaka Han Döneminde M.1278-1279 yılında basılan sikkede tepe noktada rumi motifi, eksenden kenarlara doğru uzanan dallar şeklinde işlenmiştir. (G.25).

Görsel 22: Gazneli D. Görsel 23: Eyyubi D. Görsel 24: Moğol İ. Görsel 25: İhanlı D.

Anadolu Selçuklu sikkelerinde sıklıkla işlenen bir unsur olan rumi motifine, üç kardeşin (II. İzzeddin Keykavus, II. Alaaddin Keykubad, IV. Kılıçarslan) ortaklaşa bastırıldığı M.1251-1252 tarihli sikkede tepe noktada rastlamak mümkündür. Burada motif, düğüm motifinden gelişerek kenarlara uzanır (G.26). II. İzzeddin Keykavus Döneminde M.1259-1260 yılında basılan sikkede tepede ve yatay eksende (G.27) görülen motif, IV. Kılıçarslan Döneminde M.1265-1266 tarihli sikkede eksendeki düğümden kenarlara doğru uzanmaktadır (G.28). III. Gıyaseddin Keyhüsrev Dönemine ait 1277-1278 tarihli sikkede tepede motif kenarlara uzanmaktadır (G.29).

Görsel 26: Üç kardeş Görsel 27: II. İzzeddin Keykavus Görsel 28: IV. Kılıçarslan
Görsel 29: III. Gıyaseddin Keyhüsrev

Geometrik Süsleme

Düğüm (Geçme)

Saadet düğümü olarak da adlandırılan motif, birbirine halkalanan biçimlerden meydana gelmekte ve mutluluk sembolü olarak belirtilmektedir¹⁸. Birçok kültürde farklı anlam ve

¹⁸ Parlar, *Anadolu Selçuklu Sikkelerinde*, 129.

biçimlerle işlenen geçme motifleri, Anadolu Selçuklu sanatında geometrik süslemenin geniş kullanım alanına sahip olmasına bağlı olarak yaygın biçimde işlenmiştir.

Kıvrımlı hatların birbirlerinin içinden geçerek aralarında boşluklar oluşturmasıyla meydana gelen motif 16 sikkede bulunmaktadır. Tamamında ön yüzde görülürken, H.617 tarihli Sivas örnekleri haricinde motif H.630-633 yılları arasında tercih edilmiştir. Motif, kendi içinde düğümler arasında, göz olarak adlandırabileceğimiz, boşluk sayısına göre üç ve sekiz gözlü olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. 12 sikkede gördüğümüz üç gözlü örneklerin (G.30) tamamı yüzey eksenine konumlandırılmıştır ve içlerinden rumi dalları gelişir. 4 sikkede yer alan sekiz gözlü örneklerde motif (G.31), eksenin altında, yazı satırlarındaki harfin uzatılmasıyla oluşan alana işlenmiştir.

Görsel 30: 48 Görsel 31: 50

Motif, Türk Devletlerinin sikkelerinde geniş bir zaman aralığında yüzeyi hareketlendirmek için tercih edilmiştir. İlanlı hükümdarı Olcaytu Han Döneminde M.1316-1317 yılında basılan sikkede motife küçük boyutlu şekilde yedi kere yer verilmiştir (G.32). Celayiri Devletinin kurucusu Taceddin Şeyh Hasan Büzürg'ün 1335-1337 yıllarına tarihlendirilen sikkesinde motifin üç gözlü örneği eksende yer almaktadır (G.33). Timur hükümdarı Şah Ruh Dönemine (M.1409-1447) ait sikkede alt bölümde yatay hatla karşılıklı işlenmiştir (G.34). Karakoyunlu hükümdarlarından Kara İskender Döneminde (M. 1422-1438) basılan sikkenin ekseninde motifin üç gözlü örneği görülmektedir (G.35). Osmanlı sultanlarından III. Murat Döneminde M.1574-1575 yılında basılan sikkede motifin üç gözlü iki örneği işlenmiştir (G.36).

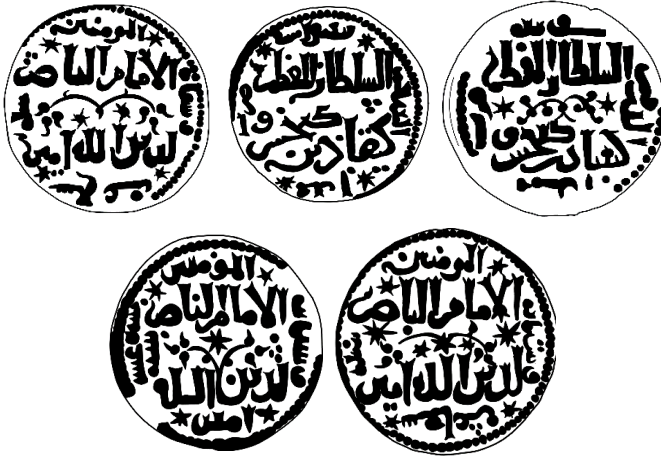

Görsel 32: İlanlı D. Görsel 33: Celayiri D. Görsel 34: Timur İ. Görsel 35: Karakoyunlu D.
Görsel 36: Osmanlı İ

Yıldız

Toplumların astronomiye olan ilgilerine bağlı olarak yüzyıllar boyunca yıldız motifi, farklı malzemelerle ve üsluplarla kendisine yer bulmuştur. Çalışmamız kapsamında incelediğimiz sikkeden 213'ünde yıldız motifi bulunmaktadır. Bunlardan 19'unda sadece ön yüzde, 11'inde sadece arka yüzde, 183'ünde ise iki yüzde de yer alır.

Motif, paralel konumda kademeli düzenlemeler, yatay eksende üçlü düzenlemede ya da yüzeye dağınık şekilde yerleştirilmesiyle oluşan düzenleme olmak üzere üç farklı kompozisyonda kullanılmıştır. İlk tipi oluşturan ve 141 sikkede görülen kademeli düzenleme kendi içinde, üç sıra ikişer yıldızdan altılı (G.37), iki sıra ikişer yıldızdan dörtlü (G.38) ve bir sıra iki yıldızdan ikili (G.39) düzenlemeler olmak üzere üçe ayrılır. 68 örneği bulunan altılı ve 42 örneği bulunan dörtlü düzenlemeye sahip bazı sikkelerde, eksendeki motifin yanına yapılan ilavelerle dörtlüde sayı beşe (G.40), altılıda ise dokuz (G.41) çıkarılmıştır. Bir sıra iki yıldızdan oluşan ikili düzenleme 27 sikkede görülür. Bu tipte motifin ön veya arka yüze konumlandırılmasında belirgin bir ayırım bulunmamaktadır.

Görsel 37: 16 Görsel 38: 4 Görsel 39: 37 Görsel 40: 2 Görsel 41: 17

Diğer tipi oluşturan yatay eksende üçlü düzenlemede yıldızlar paralel konumda uzanır (G.42). 34 sikkede görülen düzenleme tüm örneklerde ön yüzde yer alır. 31 örnek ile H.620-623 yılları arasında yoğunlaşma görülürken, Abbasi Halifesi ez-Zahir-Biemrillah'ın adının yer aldığı tüm sikkelerin ön yüzünde bu düzenlemenin bulunması dikkat çekicidir. Yüzeyde çeşitli noktalara yıldızların yerleştirilmesiyle oluşturulan düzenleme 15 sikkede karşımıza çıkmaktadır (G.43). Sayıları bir ile yedi arasında değişen yıldızlar, yüzeyde boş kalan alanları hareketlendirmektedir.

Görsel 42: 32 Görsel 43: 3

Yıldız motifi Türk sikkelerinde hemen her dönemde sıklıkla kullanılmıştır. Erken örnekler arasında sayabileceğimiz Göktürk Devletine ait 8. yüzyılın başına tarihlendirilen sikkede üst hizada iki yıldız yer almaktadır (G.44). Zengi hükümdarı Nureddin Mahmud Dönemine (M. 1146-1173) ait sikkede iki sıra halinde kademeli bir düzenleme karşımıza çıkmaktadır (G.45). Eyyubi sultanlarından Kamil Muhammed Dönemine (M.1218-1238) ait sikkede yıldız motifi yatay eksende üçlü düzenlemeye sahiptir (G.46). Anadolu'daki örnekler arasında Karamanoğulları Beyliğinden Mahmud Beyin H.1299-1300 tarihli sikkesinde yazıların arasında iki yıldız yer alır (G.47). Türk sikkelerinin yanı sıra Bizans İmparatorlarında III. John Doukas Döneminde M.1237-1242 yıllarına ait sikkede eksendeki haçın etrafındadır (G.48). Osmanlı padişahlarından Fatih Sultan Mehmed Döneminde M.1460-1461 yılında basılan sikkenin eksenine bir adet yıldız motifi işlenmiştir (G.49).

Görsel 44: Göktürk D. Görsel 45: Zengi D. Görsel 46: Eyyubi D.
Görsel 47: Karamanoğulları Görsel 48: Bizans İ. Görsel 49: Osmanlı İ.

Üç Benek

Yayınlarda çintemani, pars beneği, şahî benek, Timur damgası gibi çeşitli adlandırmaları bulunan motifin kökeni konusunda farklı görüşler bulunmaktadır. Orta Asya Türklerinin Çin kültürü ve Budist inancıyla olan etkileşiminin bir getirisi olduğu iddiasının yanı sıra Orta Asya hayvan üslubuna bağlı olarak kahramanlık, güç, kuvvet ve iktidar sembolü sayılan güçlü ve çevik hayvanlara duyulan ilgiden kaynaklandığı da düşünülmektedir¹⁹. Farklı malzemelerden çeşitli eserlerin bezemesinde yüzyıllar boyunca Türk sanatında kendisine yer bulan üç benek, pelenk adlı dalgalı biçime sahip motifle ele alındığı gibi tek başına da işlenmiştir.

Konumuzu oluşturan sikkelerin 123'ünde üç benek motifine yer verilmiştir. Bunların 22'si sadece ön yüzde, 67'si sadece arka yüzde, 47'sinde iki yüzde de bulunmaktadır. Motif, 100'ünde yatay ekseninde sağ tarafa (G.50), 38'inde yazıda ilk satırın son harfinin soluna (G.51) ve 48'inde yüzeyde çeşitli konumlara (G.52) işlenmiştir. Bunlardan yatay ekseninde sağ tarafa yakın konumlandırılanların 94'ünde sadece arka yüzde, yazıda ilk satırın son harfinin soluna konumlananların 33'ü sadece ön yüzde görülmektedir.

Görsel 50: 16 Görsel 51: 11 Görsel 52: 4

Motifin Türk sanatındaki erken örnekleri arasında, Uygur Döneminde 8-9. yüzyıllara tarihlendirilen Mani yazmalarındaki müzisyen tasviri örneği gösterilebilir. Diz çöküp müzik aletini çalan müzisyenin üstündeki mavi kaftanda beyaz yüzeyli alanlar kırmızı renkteki üç benek motifleriyle hareketlendirilmiştir (G.53). İran coğrafyasında, 13. yüzyıl başlarında Selçuklulara atfedilen seramik kasede ekseninde bir süvari figürü yer alır. Süvarinin etrafındaki figürleri sınırlandıran bordürlerin yüzeyi üç benek motifleriyle bezelidir (G.54). Osmanlı Döneminde motifin kullanımı yoğunlaşarak devam etmiştir. 16. yüzyıl İznik çini ve seramik eserlerinde sıkça tercih edilen motifin önemli bir örneği olarak M.1580-1585 tarihli maşrapa gösterilebilir. Eser yüzeyinde üç benek, pelenk motifleriyle birlikte görülmektedir (G.55). Motif, 16.-18. yüzyıllar arasında özellikle saray ileri gelenlerinin kıyafetlerinde sıklıkla karşımıza kullanılmıştır (G.56).

19 Motif hakkında detaylı bilgi için bakınız: Aziz Doğanay, "Türk sanatında Pelengî ve Şâhî Benek Nakışları ya da Çintamani Yanılgısı," *Dîvân* 17 (2004), 193-218.

Görsel 53: Uygur yazma eser **Görsel 54:** Selçuklu kase **Görsel 55:** Osmanlı maşrapa
Görsel 56: Osmanlı kaftan

Üç benek motifinin Türk ve Müslüman Devletlerin sikkelerinde kullanımı gözlenmektedir. Gazneli hükümdarlarından Gazneli Mahmud Döneminde basılan M.1003-1004 tarihli sikkede motife üst yazı satırlarının iki yanında yer verilmiştir (**G.57**). Abbasi Devleti halifelerinden Mustasım Billah Döneminde (M.1242 -1258) basılan sikkede, yüzeye ters yerleştirilen üçgenin iç köşelerine üç benek motifi yerleştirilmiştir (**G.58**). Memluk Devleti hükümdarlarından Rüknüddin ez-Zahir Baybars Döneminde (M.1260-1277) basılan sikkede motif alttaki aslan figürünün iki yanında işlenmiştir (**G.59**). Saruhanoğlu Beyliği hükümdarlarından İshak Bey Dönemine (M.1357-1390) ait sikkede yazı satırlarının üstünde motifi görmek mümkündür (**G.60**). Osmanlı Döneminde de motifin sikkelerde kullanımı devam etmektedir. Örnek olarak, Fatih Sultan Mehmet Döneminde basılan M.1481 tarihli sikkede motif sol altta kendisine yer bulmuştur (**G.61**).

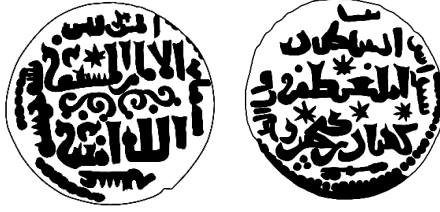

Görsel 57: Gazneli D. **Görsel 58:** Abbasi D. **Görsel 59:** Memlük D. **Görsel 60:** Saruhanoğlu B. **Görsel 61:** Osmanlı İ.

Daire

İnsanlık tarihi boyunca geometrinin önemli yer tutması sanat alanında da temel geometrik şekillere yer verilmesinde etkili olmuştur. Bunlardan daire biçimi, birçok medeniyette olduğu

gibi Türkler tarafından da sembolik anlamlar yüklenerek çeşitli sanat ürünlerinde kullanmıştır. Konumuzu oluşturan sikkelerde daire biçimi, rumiden oluşan kompozisyonun bir tamamlayıcısı olarak kullanıldığı gibi (G.62), yüzeyde boş kalan alanları hareketlendirmek için de tercih edilmiştir (G.63). 49 sikkede tespit edilen motif, bunlardan 30'unda sadece ön yüze, 5'inde sadece arka yüze, 15'inde ise iki yüze de işlenmiştir.

Görsel 62: 37 Görsel 63: 43

İnci Dizisi ve Düz Yüzeyle Bordür

Sikkede yazıları sınırlandırarak yüzeyden kenarlara geçişi sağlayan bordür düzenlemeleri, estetik bir zenginlik oluşturduğu gibi sikkenin kırılması gibi teknik sorunların önüne geçilmesinde etkin rol oynamıştır. Konumuzu oluşturan sikkelerde inci dizisi ve düz yüzeyle bordürler kullanılmıştır. İnci dizisi bordür, birbirini takip eden küçük dairelerin kenar boyunca daire biçiminde sıralanmasıyla oluşturulmuştur (G.64). 213 sikkede görülen motif bunlardan 3'ünde sadece önde, 1'inde sadece arkada yer alır. 7'sinde ise motif tespit edilememiştir. Motifin sikkelerde bulunmaması özellikle kenarlarda oluşan aşınma, tahrip veya kırılma durumlarıyla ilişkilendirilebilir. Aynı duruma ek olarak basım hatası sonucunda motif bazılarında bütünüyle yüzeyde yer almamakta, bunun yerine motifin bir kısmı ya da yarısı yüzeye işlenmektedir.

Düz yüzeyle bordür daire biçimine uygun şekilde yüzeyde büyük bir daire oluşturmaktadır. 28 sikkede tespit edilen düzenleme (G.65), 3'ünde sadece ön yüzde, 1'inde sadece arka yüzde, 24'ünde ise iki yüzde de görülmektedir. Ayrıca bakır malzemeli 2 sikkede (Kat. No: 69,72) bordür tek başına yüzeyi kuşatırken diğerlerinde dışta inci dizisi bordürle birlikte kullanılmıştır (G.66).

Görsel 64: 17 Görsel 65: 72 Görsel 66: 12

İnci dizisi ve düz yüzeyle bordür düzenlemeleri, sikkelerde geniş bir zaman aralığında çeşitli devletler tarafından sikkelerde yaygın şekilde tercih edilmiştir. Abbasi halifelerinden Harun Reşid Döneminde (M.786-787) basılan sikkeyi inci dizisi bordür çevreler (G.67). Kilikya Ermeni Devleti hükümdarlarından I. Levon Döneminde (M.1199-1219) basılan sikkede ortadaki kompozisyonunu çevrelemek ve kenarları inci dizisi bordür sınırlandırmaktadır (G.68). Zengi Devletinin Cizre Atabeylerinden Mahmud Melik Zahir'in M.1242'de bastırıldığı sikkede inci dizisi bordür en dışta yazı satırlarını kuşatır (G.69). Menteşe Beyliği yöneticilerinden I. İlyas Beyin M.1402-1403 yılında bastırıldığı sikkede içte düz yüzeyle dışta inci dizisi bordür kullanılmıştır (G.70). Motifin kullanımı ilerleyen yüzyıllarda Osmanlı sikkelerinde de devam etmiştir. Nispeten geç tarihli olarak sayabileceğimiz padişah III. Mustafa'nın M.1757-1758 yılında bastırıldığı sikkede, yine benzer özellikte, içte düz yüzeyle dışta ise inci dizisi bordür kullanımı dikkat çekicidir (G.71).

Görsel 67: Abbasi D. **Görsel 68:** Kilikya Ermeni K. **Görsel 69:** Zengi D.
Görsel 70: Menteşe B. **Görsel 71:** Osmanlı İ.

3.2. Yazı

Sikkelerde yazı türü olarak 171'inde Selçuklu sülüsü ve 44'ünde kufi hat kullanılmıştır. 5'inde ise tespit edilememiştir. Selçuklu sülüsünün geniş bir zaman aralığında kullanımı görülürken, kufi hat M.1226 (H.623) yılıyla birlikte kullanılmaya başlamıştır. Bu durum sikkelerin üzerinde adı geçen halifelere göre incelendiğinde, en-Nasır-Lidinillah ve ez-Zahir-Biemrillah Dönemlerinde sadece Selçuklu sülüsü, el-Müstansır-Billah Döneminde kufi ve Selçuklu sülüsü kullanımını göstermektedir.

Düzenleme her iki yüzde, yatay hatlı ana metin ve bunun etrafındaki çevre yazısından oluşmaktadır. Ana metinde harfler çevre yazısına oranla daha büyük ve genellikle süsleme unsurlarıyla iç içe veya bütün halinde verilmiştir. Ön ve arka yüzlerin düzenlenmesinde ana hatlar itibarıyla benzerlik bulunmakla birlikte özellikle çevre yazılarının konumları değişkenlik

gösterebilmektedir. Ön yüz düzenlemesinde, yatay hatlı iki ile beş satır arasında değişen ana metin, 201'inde "el-imam el-(Halife adı) emirü'l-mü'minin", 14'ünde "el-imam el-(Halife adı) emir" ifadelerinden oluşmaktadır. 5'inde yazı satırlarındaki ifadeler tamamıyla tespit edilememiştir. Halifeler, "en-Nasır-Lidinillah emirü'l-mü'minin", "ez-Zahir-Biemrillah emirü'l-mü'minin" ve "el-Müstansır-Billah emirü'l-mü'minin" unvanlarıyla yer almaktadır. Ön yüz çevre yazısında basım yılı, "sene" ifadesiyle başlatılarak "sene, tarihin harfle birler basamağı, tarihin harfle onlar basamağı, tarihin harfle yüzler basamağı" şeklinde verilmiştir. Bu ifade genellikle üst kenardan başlanarak, saat yönünün tersine doğru ilerler. Bunun dışında bazılarında üst kenarda "ü'l-mü'minin" ifadesine yer verilerek "sene" ifadesi sol kenardan başlatılmış ve yine saat yönünün tersine doğru devam ettirilmiştir. Çevre yazısı ana metni üst-sol-alt-sağ, sol-alt-sağ, sol-sağ, üst-alt olmak üzere 4 farklı şekilde çevrelemektedir.

Arka yüzde yatay hatlı iki ile dört satır arasında değişen ana metin sikkelerin 159'unda "es-sultanü'l-muazzam", 33'ünde "es-sultanü'l-muazzam Alaeddünya veddin ebul feth", 13'ünde "es-sultanü'l-muazzam Alaeddünya veddin" ve 10'unda "es-sultanü'l-a'zam Keykubad" ifadelerinden oluşmaktadır. 5'inde ana metindeki ifadeler tamamıyla tespit edilememiştir. Arka yüz çevre yazısında basım yeri "duribe haza ed-dirhem bi (Şehir)" kalıbıyla verilmiştir. Bu kalıp genellikle üst kenardan başlanarak, saat yönünün tersine doğru ilerler. Ayrıca üst kenarda "bi (Şehir)" ifadesiyle başlayan örneklerde "duribe" ifadesi sol kenarda yer almış ve yine saat yönünün tersine doğru devam ettirilmiştir. Basım yeri bilgisi ana metin çevresinde üst-sol-alt-sağ veya sol-alt-sağ kenarlarda verilmiştir.

4. Sonuç

Çalışmamız neticesinde, Bursa Arkeoloji Müzesi envanterine kayıtlı I. Alaaddin Keykubad'ın sultanlık yıllarından günümüze ulaşan 220 adet sikke tespit edilmiştir. Tamamı darp tekniğiyle üretilen sikkelerin çoğunluğunun durumu günümüzde sağlamdır. Sikkelerde en erken H.616 (M.1219-1220), en geç H.633 (M.1235-1236) tarihleri tespit edilmiştir. Bunlardan H.617 (M.1220-1221) tarihi sayıca fazla olması açısından öne çıkmaktadır. Yazı satırlarında dönemin halifelerinden en-Nasır-Lidinillah, ez-Zahir-Biemrillah ve el-Müstansır-Billah adları yer almaktadır. Bunlardan en çok en-Nasır-Lidinillah, en az ez-Zahir-Biemrillah'ın adı geçmektedir. Sikkelerin üretiminde büyük oranda gümüş malzeme kullanırken, bakır örnekler de rastlanmaktadır. Ölçüler incelendiğinde, gümüşlerde ortalama çap 23,28 mm., ortalama ağırlık 2,89 g.'dır. Bakırlarda ortalama çap 22,56 mm., ortalama ağırlık ise 3,25 g.'dır. Bu veriler, Anadolu Selçuklu gümüş ve bakır sikkelerinde görülen ortalama çap ve ağırlık ölçüleriyle paralellik göstermektedir. Basım merkezi olarak en çok adı geçen şehir Sivas'tır. Bunu sırasıyla Konya, Kayseri, Bilveren yerleşimleri takip etmektedir.

Sikkelerde bitkisel ve geometrik süsleme unsurları bulunmaktadır. Bitkisel unsur olarak rumi motifi kullanılırken, geometrik süsleme unsurları olarak yıldız, düğüm, üç benek, daire, inci dizisi bordür ve düz yüzeyli bordür görülmektedir. Rumi motifi, Orta Asya kökenli olup

hayvan üslubu etkisinde gelişerek Anadolu Selçukluları ile stilize hayvan figürlerine daha yakın bir üsluba bürünmüştür. Yüzyıllar boyunca Türk sanatında oldukça ilgi gören motif incelediğimiz sikkelerin 202'sinde üç tipte karşımıza çıkmaktadır. İlk tip sikkelerin %93'ünde ön yüzde bulunmaktadır. Kendi içinde dörde ayrılan bu tipte, bir kökten gelişenlerin H.617-619 yılları arasına, eksenindeki düğüm motifinden gelişenlerin ise H.630-633 yılları arasına ait olduğu görülmektedir. İkinci tip sikkelerin %80'inde ön yüzde yer alır. Bu tipteki tepeden aşağı sarkar şekilde konumlandırılan örneklerin tamamı arka yüzde, yıldızdan ve düğümden gelişenlerin ise tamamının ön yüzde işlenmesi dikkat çekicidir. Üçüncü tipte bazı örneklerde motif, ejder tasvirinin stilize bir yorumu şeklinde tasvir edilmiştir. Kıvrımlı gövdesi ile tepede ağzını açmış bir ejderi anımsatan bu tip, motifin kökeni ve Anadolu Selçuklularla birlikte stilize hayvan figürüne doğru geçirdiği değişim hakkında önemli bir örneği teşkil etmektedir.

Geometrik süsleme, en çok kullanılan ve çeşitliliğin olduğu grubu oluşturmaktadır. Bunlardan 16 sikkede görülen düğüm motifi, tüm örneklerde ön yüzde yer alırken H.617 tarihli örnekleri dışında H.630-633 yılları arasına aittir. Sikkelerin %97'sinde görülen yıldız motifi üç farklı tipte uygulanmıştır. Bunlardan yatay ekseninde üçlü düzenleme sikkelerin tamamında ön yüzde yer almakta ve %91'i H.620-623 yılları ait olması itibarıyla dikkat çekmektedir. Ayrıca Abbasi Halifesi ez-Zahir-Biemrillah'ın adının yer aldığı tüm örneklerin ön yüzünde bu düzenleme görülmektedir. Geometrik unsurlar arasında değerlendirdiğimiz üç benek motifi yüzeydeki konumu itibarıyla önem arz etmektedir. Yatay ekseninde sağ tarafa yakın konumlandırılan örneklerin %94'ü arka yüzde, yazıda ilk satırın son harfinin soluna yerleştirilenlerin ise tamamının ön yüzde yer aldığı anlaşılmaktadır. Sikke yüzeylerinin sınırlandırılmasında yüzyıllar boyunca birçok medeniyet tarafından yaygın şekilde kullanılan inci dizisi bordür, konumuzu oluşturan sikkelerin %97'sinde kullanılarak en çok tercih edilen bezeme unsuru olmuştur.

Yazı satırlarının işlenmesinde Selçuklu sülüsü ve kufi hat kullanılmıştır. Bunlardan Selçuklu sülüsü sikkelerin %77'sinde görülmektedir. Bu tercihte H.623 yılı oldukça etkilidir. Bu tarihe kadar sadece Selçuklu sülüsü kullanımı görülürken, sonrasında Selçuklu sülüsü ve kufi hat kullanılmıştır. Kufi hattın kullanımı Halife el-Müstansır-Billah ile başlamaktadır. Yazı düzenlemesi incelendiğinde ortada yatay hatlı ana metin, bunun etrafında ise çevre yazısı şeklinde bir düzen görülmektedir. Çevre yazısının görüldüğü kenar sayısı değişkenlik arz etmektedir.

Anadolu Selçuklu Devletinin en önemli sultanlarından olan I. Alaaddin Keykubad'ın sultanlık yıllarında bastırıldığı sikkeler, dönemin ekonomik durumu ve tarihi hakkında bilgi vermesinin yanı sıra barındırdığı zengin süsleme unsurlarıyla dikkat çekmektedir. Bunlardan Orta Asya hayvan üslubunun doğrudan izlerini taşıyan rumi motifinin kullanımı önemlidir. Ayrıca üç benek, yıldız, inci dizisi, düğüm gibi bezemede kullanılan unsurlar, dönemin sanat anlayışının bu dönem sikkelerindeki yansımaları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sonuç itibarıyla, I. Alaaddin Keykubad'ın sultanlık yıllarına ait sikkeler kendisinden önceki sanat anlayışının doğrudan izlerini taşıdığı gibi, kendinden sonra devam eden sürece olan

etkileri açısından önemli bir grup olarak öne çıkmaktadır. Dolayısıyla konuyla ilgili yapılacak kapsamlı çalışmalar Türk sanatı için önem arz etmektedir.

Teşekkür: Sikkelerde yer alan yazı türlerinin tespitinde yardımını esirgemeyen Öğr. Gör. Sn. Zeynep Mergen Kansız'a teşekkür ederim. Çalışmamız kapsamında gerekli izinlerin verilmesinde Bursa Arkeoloji Müzesi Müdürü Sn. Çiğdem Durakoğlu'na ve müzedeki çalışmalarımız sırasında yardımcı olan sanat tarihçisi Sn. Mehmet Şerif Demirtaş başta olmak üzere müze personeline teşekkür ederim.

Bilimsel Araştırma İzi ve Beyanı: Makaleye konu olan bu çalışma, Bursa Arkeoloji Müzesi ile imzalanan 28.02.2023 tarihli Bilimsel Araştırma Protokolü kapsamında 01.03.2023 tarih ve 191-83-4 sayılı izin ile gerçekleştirilmiştir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Acknowledgements: Acknowledgements: I would like to thank Lect. Zeynep Mergen Kansız for her help in determining the types of writing on the coins. For the permissions required within the scope of our study, I would like to thank Çiğdem Durakoğlu, Director of the Bursa Archaeological Museum, and all the museum staff, especially art historian Mehmet Şerif Demirtaş, who helped us during our work in the museum.

Scientific Research Permit and Statement: This study, which is the subject of this article, was carried out with the permission dated 01.03.2023 and numbered 191-83-4 within the scope of the Scientific Research Protocol dated 28.02.2023 signed with the Bursa Archaeology Museum.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The author has no conflict of interest to declare.

Grant Support: The author declared that this study has received no financial support.

Kaynakça / References

- Aksu, Hatice. "Rumi Motifinin İlk Öncüleri," *Türkler*, hazırlayan Hasan Celal Güzel, Kemal Çiçek ve Salim Koca içinde 4: 314-331. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002.
- Altıntaş, Ahmet. "Selçuklu Türkiye'sinde Para." *Türkler*, hazırlayan Hasan Celal Güzel, Kemal Çiçek ve Salim Koca içinde 7: 585-595. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002.
- Artuk, İbrahim. "Alâeddin Keykubad'ın Meliklik Devri Sikkeleri", *TTK Belleten XLIV/174* (1980): 265-273.
- Bibi, *El-Evamirü'l-Ala'ie Fi'l-Umuri'l-Ala'ie (Selçuk Name) I*. Çeviren Mürsel Öztürk. Ankara: Kültür Bakanlığı, 1996.
- Doğanay, Aziz. "Tezyinat." *TDV Ansiklopedisi*. 41: 81. İstanbul: TDV Yayınları, 2012.
- Doğanay, Aziz. "Türk Sanatında Pelengî ve Şâhî Benek Nakışları ya da Çintamani Yanılgısı." *Divân 17* (2004): 193-218.
- Erkiletlioğlu, Halit. "Sultan I. Alaeddin Keykubad Adına Metbu Meliklerce Bastırılan Müşterek Sikkeler." *Selçuk 3* (1988), 89-95.
- Erkiletlioğlu, Halit ve Oğuz Güler. *Türkiye Selçuklu Sultanları ve Sikkeleri*. Kayseri: Erciyes Üniversitesi, 1996.
- İzmirli, Yılmaz. *Anadolu Selçuklu Paraları*. İstanbul: Mas Matbaacılık, 2010.
- Parlar, Gündegül. *Anadolu Selçuklu Sikkelerinde Yazı Dışı Figüratif Ögeler*. Ankara: Kültür Bakanlığı, 2001.
- Sümer, Faruk. "Keykubad I". *TDV İslam Ansiklopedisi*. 25: 357-359. İstanbul: TDV Yayınları, 2022.
- Şimşir, Zekeriya. "Konya'daki Selçuklu Mimarisinde Rumi Motifi." Doktora tezi, Selçuk Üniversitesi, 2002.

- Teoman, Betül. "I. Alâeddin Keykubad Dönemi Sikkeleri." *800. Fetih Yılı'nın Eşiğinde Alanya/Alaiye ve Alaeddin Keykubad Sempozyumu Bildiri Kitabı*, hazırlayan Ekrem Kalan ve İrmak Karabulut içinde 89-108. Antalya: ALKUY, 2022.
- Uyumaz, Emine. "Sultan I. Alâeddin Keykubad Devri Türkiye Selçuklu Tarihi (1220-1237)," *Türkler*, hazırlayan. Hasan Celal Güzel, Kemal Çiçek ve Salim Koca içinde 6: 1021-1034. Ankara: Yeni Türkiye, 2002.
- Yavuz, Şeyda. "Süsleme Sanatlarında Rumi Motifi ve Tarihsel Gelişimi." (Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, 2008.

Görsel Kaynakça

15. www.hermitagemuseum.org/wps/portal/hermitage/digital-collection/25.+archaeological+artifacts/879885 (Erişim tarihi 06.06.2023)
16. www.hermitagemuseum.org/wps/portal/hermitage/digital-collection/25.+archaeological+artifacts/879863 (Erişim tarihi 06.06.2023)
17. Stein, Marc Aurel. *Innermost Asia Vol.2* (Oxford: The Clarendon Press, 1928), 634.
18. Bombaci, Alessio. "Summary report on the Italian Archaeological Mission in Afghanistan. Introduction to the Excavations at Ghazni." *East and West* 10 (1/2) (1959): 3-22.
19. www.britishmuseum.org/collection/object/W_1964-1013-2_1 (Erişim tarihi 07.06.2023)
20. www.muze.gov.tr/muze-detay?SectionId=KRT01&DistId=MRK (Erişim tarihi 07.06.2023)
21. <https://www.selcuklumirasi.com/architecture-detail/arslanhane-camii> (Erişim tarihi 07.06.2023)
22. <https://www.davidmus.dk/islamic-art/the-ghaznavids-and-the-ghurids/coin/135?culture=en-us> (Erişim tarihi 07.06.2023)
23. D. Nicol, Norman. "Paul Balog's The Coinage of the Ayyubids: Additions and Corrections." *The Numismatic Chronicle* 146 (1986): 119-158.
24. https://mongoliancoins.com/coins_of_mongol_empire_great_mongol_khans.html (Erişim tarihi 07.06.2023)
25. <https://www.davidmus.dk/islamisk-samling/il-khaniderne-og-den-gyldne-horde/coin/162> (Erişim tarihi 07.06.2023)
26. <https://www.baldwin.co.uk/product/seljuq-of-rum-the-three-brothers-gold-dinar-ah-648-superb/> (Erişim tarihi: 08.06.2023)
27. www.vcoins.com/en/stores/sphinx_numismatics/151/product/536re19_seljuq_of_rum_kaykaus_ii_second_sole_reign_655660_ah_12571261_ad_ar_dirham_289_gms_21_mm_struck_at_madinat_konyain_658_ah_clear_mint_and_date/1268532/Default.aspx (Erişim tarihi: 08.06.2023)
28. https://www.vcoins.com/en/stores/nuqud_gallery/296/product/seljuq_of_rum_qilij_arslan_iv_silver_dirham_297g_gumushbazar_ah_664/1790091/Default.aspx (Erişim tarihi: 08.06.2023)
29. www.colleconline.com/en/items/137749/coin-antique-b-c-to-islamic-seljuqs-of-rum-663-682-ah-1249-1259-ad-kaykusraw-iii-ar-dirham (Erişim tarihi: 08.06.2023)
30. <https://www.davidmus.dk/islamisk-samling/il-khaniderne-og-den-gyldne-horde/coin/166> (Erişim tarihi: 23.06.2023)
31. <https://www.davidmus.dk/islamisk-samling/il-khaniderne-og-den-gyldne-horde/coin/217> (Erişim tarihi: 23.06.2023)
32. https://www.britishmuseum.org/collection/object/C_1860-1220-375 (Erişim tarihi: 23.06.2023)

35. <https://www.davidmus.dk/islamisk-samling/timuriderne-og-turkmenerne/coin/275> (Erişim tarihi: 23.06.2023)
36. <https://www.davidmus.dk/islamisk-samling/osmannerne/coin/252> (Erişim tarihi: 23.06.2023)
44. Babayar, Gaybullah. Köktürk Kağanlığı Sikkeleri Kataloğu. Ankara: TİKA, 2007.
45. <https://www.acsearch.info/search.html?id=2473820> (Erişim tarihi: 23.06.2023)
46. <https://en.numista.com/catalogue/pieces72938.html> (Erişim tarihi: 23.06.2023)
47. www.bedencoins.com/kategori/11?sayfaadi=Anonim%20Karamano%C4%9Flu (Erişim tarihi: 23.06.2023)
48. <https://www.doaks.org/resources/coins/catalogue/BZC.2015.052/view> (Erişim tarihi: 23.06.2023)
49. www.bedencoins.com/kategori/18?sayfaadi=II.%20Mehmed%20I%20CULUS%20H.%2020848-850%20/%20M.%201444-1446%20%20II%20CULUS%20H.%2020855-886%20%20M.%201451-1481 (Erişim tarihi: 23.06.2023)
53. Doğanay, Aziz. "Türk sanatında Pelengi ve Şâhî Benek Nakışları ya da Çintamani Yanılgısı." *Divân 17* (2004): 193-218.
54. <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/460910?ft=chintamani&offset=0&rpp=40&pos=8> (Erişim tarihi: 26.007.2023)
55. <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/444876?ft=cintamani&offset=0&rpp=40&pos=3> (Erişim tarihi: 26.007.2023)
56. Kardeşlik, Selman. "Vakıflar Halı Müzesinde Selçuklu ve Selçuklu Geleneğindeki Halılarda Kozmolojik ve İkonografik Boyut." *Restorasyon Yıllığı 2* (2011): 73-90.
57. <https://www.davidmus.dk/islamisk-samling/ghaznaviderne-og-ghuriderne/coin/133> (Erişim tarihi: 27.07.2023)
58. <https://en.numista.com/catalogue/pieces81313.html> (Erişim tarihi: 27.07.2023)
59. <https://www.davidmus.dk/islamisk-samling/mamlukkerne/coin/197> (Erişim tarihi: 27.07.2023)
60. [https://www.bedencoins.com/kategori/16?sayfaadi=%C4%B0shak%20Bey%20\[H.%20759-792%20%20M.%201357/58-1389/90](https://www.bedencoins.com/kategori/16?sayfaadi=%C4%B0shak%20Bey%20[H.%20759-792%20%20M.%201357/58-1389/90) (Erişim tarihi: 27.07.2023)
61. <https://www.davidmus.dk/islamic-art/the-ottomans/coin/247> (Erişim tarihi: 29.03.2024)
67. <https://yapikredisanalmuze.com/sikkeler/0026/28> (Erişim tarihi: 31.07.2023)
68. <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/478572> (Erişim tarihi: 31.07.2023)
69. <https://en.numista.com/catalogue/pieces212856.html> (Erişim tarihi: 31.07.2023)
70. [https://www.bedencoins.com/kategori/13?sayfaadi=I.%20%C4%B0lyas%20Bey%20\[H.%20805-823%20/%20M.%201402/03-1420](https://www.bedencoins.com/kategori/13?sayfaadi=I.%20%C4%B0lyas%20Bey%20[H.%20805-823%20/%20M.%201402/03-1420) (Erişim tarihi: 31.07.2023)
71. <https://en.numista.com/catalogue/pieces55962.html> (Erişim tarihi: 31.07.2023)

Tablo 1: Basım tarihi, basım yeri, halife adı, maden, çap ve ağırlık bilgileri.

Kat. No	Envanter no	Tarih	Basım Yeri	Halife	Maden	Çap	Ağırlık
1	3.05.1997	616	Bilveran	en-Nasır-Lidinillah	Bakır	23,5	2,9
2	17545	616	Konya	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	24	2,85
3	17792	616	Konya	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	24	2,9
4	17528	616	Sivas	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	24	2,94
5	21804	616	Sivas	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	24	2,9
6	17879	617	Kayseri	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	22	2,87
7	22008	617	Kayseri	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	22,5	2,9
8	21835	617	Konya	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	23	2,9
9	17552	617	Konya	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	24	2,94
10	21798	617	Konya	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	24	2,9
11	17876	617	Konya	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	23	2,9
12	16346	617	Konya	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	23	2,84
13	21801	617	Konya	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	23	2,9
14	15645	617	Konya	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	24	2,83
15	78	617	Konya	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	24	2,79
16	15669	617	Sivas	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	24	2,86
17	17544	617	Sivas	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	24	2,96
18	14837	617	Sivas	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	24	2,9
19	17529	618	Konya	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	24	2,98
20	22010	618	Konya	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	23,5	2,9
21	22011	618	Sivas	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	23	2,94
22	17540	618	Sivas	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	23	2,96
23	17533	618	-	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	24	2,82
24	17877	619	Konya	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	23	2,93
25	21824	61(?)	Konya	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	22	2,9
26	17813	620	Sivas	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	25	2,92
27	21797	(6)21	Sivas	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	23	2,9
28	17549	622	Sivas	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	23	2,95
29	21808	6(?)(?)	Konya	en-Nasır-Lidinillah	Gümüş	22	2,9
30	16337	-	-	en-Nasır-Lidinillah	Bakır	22	3
31	16328	-	-	en-Nasır-Lidinillah	Bakır	21	4,11
32	18036	623	Konya	ez-Zahir-Biemrillah	Gümüş	22	2,95
33	17791	623	Sivas	ez-Zahir-Biemrillah	Gümüş	22,5	2,73
34	15183	623	-	ez-Zahir-Biemrillah	Gümüş	22,5	2,84
35	15185	623	-	el-Müstansır-Billah	Gümüş	23	2,91
36	15184	624	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	23	2,32
37	17880	625	Konya	el-Müstansır-Billah	Gümüş	23	2,96
38	2010/16	625	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	23	2,77
39	23826	625	-	el-Müstansır-Billah	Gümüş	22	2,6
40	15640	626	Konya	el-Müstansır-Billah	Gümüş	24	2,91
41	2009/5	627	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	23	2,9
42	22005	628	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	23	2,9

Tablo 1: Devamı.							
43	21820	629	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	22,5	2,9
44	23947	629	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	22	2,9
45	21800	62(?)	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	23,5	2,9
46	21844	62(?)	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	23	2,9
47	21819	62(?)	-	el-Müstansır-Billah	Gümüş	24	2,9
48	95	630	Konya	el-Müstansır-Billah	Gümüş	23	2,88
49	17531	630	Konya	el-Müstansır-Billah	Gümüş	23	2,92
50	101	630	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	25	2,96
51	97	630	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	23	2,95
52	21853	630	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	24	2,9
53	17532	631	Konya	el-Müstansır-Billah	Gümüş	23	3
54	21802	631	Konya	el-Müstansır-Billah	Gümüş	23	2,96
55	15639	631	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	24	2,85
56	17407	(6)31	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	22	2,97
57	99	(6)31	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	22	2,97
58	98	631	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	24	2,96
59	21851	631	-	el-Müstansır-Billah	Gümüş	24	2,85
60	100	632	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	23	2,92
61	96	632	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	24	2,97
62	21855	632	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	22,5	2,9
63	18685	632	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	24,5	2,93
64	17541	633	Konya	el-Müstansır-Billah	Gümüş	24	2,97
65	17534	633	Konya	el-Müstansır-Billah	Gümüş	23	2,79
66	102	633	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	24	2,99
67	21831	(6)(?)5	-	el-Müstansır-Billah	Gümüş	23	2,9
68	16530	63(?)	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	22	2,97
69	16321	-	Bilveran	el-Müstansır-Billah	Bakır	20	2,78
70	16438	-	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	20	1,72
71	21822	-	Sivas	el-Müstansır-Billah	Gümüş	24,5	2,9
72	16336	-	-	el-Müstansır-Billah	Bakır	24	4,24

Tablo 2: Süsleme detayı.

Kat. No	Bitkisel			Geometrik					
	Rumi (Tip 1)	Rumi (Tip 2)	Rumi (Tip 3)	Yıldız	Düğüm	Üç Benek	Daire	İnci dizisi b.	Düz yüzeyle b.
1				Ö				Ö-A	
2		Ö-A		Ö-A		Ö	Ö-A	Ö-A	
3			Ö	Ö-A				Ö-A	
4	Ö		Ö-A	Ö-A		Ö-A		Ö-A	
5	Ö	A	Ö-A	Ö-A		Ö-A		Ö-A	
6	Ö		Ö-A	Ö-A				Ö-A	
7	Ö		Ö-A	Ö-A		A	Ö	Ö-A	
8	Ö			Ö-A			Ö	Ö-A	Ö-A
9			Ö	Ö-A				Ö-A	Ö-A
10	Ö		Ö	A				Ö-A	Ö-A
11	Ö-A		Ö-A	Ö-A		Ö		Ö-A	
12	Ö		Ö	Ö-A				Ö-A	Ö-A
13	Ö	A	Ö	Ö-A				Ö-A	
14				Ö-A				Ö-A	
15			Ö-A	Ö-A				Ö-A	Ö-A
16		Ö	Ö-A	Ö-A		Ö-A		Ö-A	
17		Ö	Ö-A	Ö-A		A	Ö	Ö-A	
18		Ö	Ö	Ö-A	Ö	A	Ö-A	Ö-A	
19	Ö		Ö	A			Ö	Ö-A	
20			Ö-A	Ö-A				Ö-A	Ö-A
21		Ö	Ö	Ö-A		Ö		Ö-A	
22		Ö	Ö-A	Ö-A		A	Ö	Ö-A	
23	Ö		Ö-A	Ö-A			Ö	Ö-A	Ö-A
24	Ö		Ö-A	Ö-A				Ö-A	Ö-A
25			Ö	Ö-A					
26			Ö-A	Ö-A		A		Ö-A	
27			Ö-A	Ö-A		A		Ö-A	
28			Ö	Ö-A		A		Ö-A	
29		Ö-A		Ö-A		Ö	Ö-A	Ö-A	
30								Ö-A	
31						A		Ö-A	
32				Ö		A		Ö-A	
33				Ö		A		Ö-A	
34				Ö				Ö-A	
35	A		Ö-A	Ö				Ö-A	Ö-A
36	Ö-A		Ö	Ö				Ö-A	Ö-A
37	Ö	A	Ö-A	Ö-A			Ö	Ö-A	
38			Ö-A	Ö-A				Ö-A	
39			Ö	Ö				Ö	
40	Ö	A	Ö-A	A				Ö-A	
41			Ö-A	Ö-A		A		Ö-A	
42			Ö-A	Ö-A				Ö-A	
43			Ö-A	Ö-A		A	A	Ö-A	
44	Ö		Ö-A	Ö-A		Ö		Ö-A	
45			Ö	Ö-A				Ö-A	
46			Ö	Ö-A				Ö-A	
47	Ö	A	Ö	Ö-A				Ö-A	
48	Ö	A	Ö	Ö-A	Ö		Ö	Ö-A	
49		A	Ö	Ö-A			Ö	Ö-A	
50	A		A	Ö-A	Ö			Ö-A	
51	Ö		Ö-A	Ö-A			Ö	Ö-A	Ö
52	Ö		Ö-A	Ö-A				Ö-A	Ö
53		A	Ö-A	Ö-A		Ö	Ö-A	Ö-A	
54	Ö		Ö	Ö-A	Ö	Ö-A		Ö-A	
55	Ö		A	Ö-A			Ö	Ö-A	
56	Ö			Ö-A				Ö-A	
57	Ö		Ö-A	A			Ö-A	Ö-A	
58	Ö		Ö-A	Ö-A				Ö-A	
59	Ö			A				Ö-A	
60	Ö			Ö-A				Ö-A	
61			Ö-A	A	Ö			Ö-A	
62				Ö-A				Ö-A	
63	A		A	Ö-A	Ö			Ö-A	
64	Ö	A	Ö-A	Ö-A	Ö	Ö	Ö-A	Ö-A	

Tablo 2: Devamı.

65	Ö		Ö	Ö-A	Ö	A		Ö-A	
66		Ö	A	Ö			Ö	Ö-A	
67			Ö	Ö					
68	Ö		Ö-A	A			Ö	Ö-A	
69								Ö	A
70	Ö			Ö-A					
71			Ö	Ö				Ö-A	
72								A	Ö

Tablo 3: Müze envanterine kayıtlı I. Alaaddin Keykubad'ın sultanlık dönemi sikkelerinin tamamı. Basım yeri ve tarihle verilen tabloda yeşil renk halife en-Nasır-Lidimillah, sarı renk ez-Zahir-Biemrillah, mavi renk el-Müstansır-Billah dönemlerini, kırmızı ise tespit edilemeyenleri belirtmektedir. Parantez içinde verilen envanter numaraları tekrarlanan grupları göstermektedir.

Tarih	Bilveren	Kayseri	Konya	Sivas	Bilinmeyen	
616	3.05.97		(17545, 17831, 18683), (17792, 17872, 77, 78)	(17528, 74, 21794), (21804)		
617		(17879, 21900), (22008, 92, 18533, 16915, 17535, 21826, 21843, 21848, 22001, 2009 3)	(21835), (17552, 17551, 17808, 21829, 91), (21798), (17876, 17829), (16346), (21801, 22007), (15645, 103), (78)	(15669, 75, 17537, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 15643, 15644, 15664, 15671, 17811, 17542, 17842, 17874, 18684, 21792, 21806, 21825, 21840, 2009-5), (17544, 94, 21816, 21852, 23827), (14837, 15633, 15634, 15635, 15636, 15637, 15638, 21815)		
618			(17529, 17802), (22010, 93, 17553, 17800, 17803, 17812, 17817, 17858, 21834, 21839, 21846)	(22011, 16544, 17536, 17538, 17546, 17550, 17799, 17801, 21793, 21817, 21833, 21838), (17540)	17533	
619			(17877, 17543)			
61(?)			21824			
620				(17813, 17871, 21827, 21830, 21832, 16557, 16572, 17530, 17813)		
621				(21797, 17548, 17554, 17793, 21795, 21812)		
622				(17549, 15670, 17555, 21803, 21805, 21814, 21821, 22003)		
623			18036	(17791, 21810, 21813, 21818, 21842, 21850)	15183	15185
624				(15184, 17556, 21837, 21847)		
625			(17880, 17539, 17809, 17826)	(2010/16, 17807, 17864, 21799, 21823, 22006, 17810, 17789, 18142), (23826, 21849)		
626			(15640, 17547, 17784)			
627			19379, 17518	(2009/5, 76, 17557, 21796, 21807, 21809)		
628				22005		
629				(21820, 21811, 21828, 21841, 22009), (23947, 21809)		
62(?)				(21800), (21844)	21819	
630			(95), (17531)	(101), (97), (21853)		
631			(17532), (21802)	(15639), (17407, 19287, 21836, 22002, 22004), (99), (98)	21851	
632				(100), (96), (21855), (18685, 18534)		
633			(17541), (17534)	102		
63(?)				16530	21831	
Bilinmeyen	16321		21808	125, 16438, 21822	16328, 16336, 16337, 16447, 2010/111	

